

TAALSPRONG

LEERKRACHTHANDLEIDING

Thema 10: Een zaadje in de wind

Introductie	5
Lesuitwerkingen	15
WEEK 1	
Les 1 Van zaadje tot bloem	16
Les 2 Een zaadje in de klas	18
Les 3 Een zaadje in de wind (1)	20
Les 4 Een zaadje in de wind (2)	21
Les 5 Herhalingsles	23
WEEK 2	
Les 6 De seizoenen	24
Les 7 De appelboom	26
Les 8 De zaadjes van de appel	29
Les 9 Appelmoes maken	31
Les 10 Herhalingsles	33
WEEK 3	
Les 11 Het rode kippetje (1)	35
Les 12 Het rode kippetje (2)	37
Les 13 De moestuin (1)	38
Les 14 De moestuin (2)	40
Les 15 Herhalingsles	42
HERHALINGSWEEK	
Herhalingsdag 1	43
Herhalingsdag 2	44
Herhalingsdag 3	46
Herhalingsdag 4	47
Herhalingsdag 5	48
Kopieerbladen	49
Materialenlijst	57

Introductie

- Verhaallijn
 - Themadoelen
 - Doelwoorden
 - Gebruikswwoorden
 - Woordschema's
 - Poster tegenstellingen
 - Poster synoniemen
 - Poster voorzetsels
 - Liedjes/gedicht
 - Boeken
 - Website
-

VERHAALLIJN

Het laatste thema (van het eerste leerjaar) van de methode Taalsprong gaat over zaadjes. In dit thema gaan de kinderen een zaadje planten, dat gedurende het thema door de klas verzorgd wordt, met de bedoeling dat er aan het einde van het thema een plantje zichtbaar is.

In de eerste week leren de kinderen hoe een zaadje geplant moet worden en hoe het zaadje kan uitgroeien tot een bloem/plant of boom. Het verhaal 'Een zaadje in de wind', laat zien dat een zaadje onderweg nogal wat obstakels tegenkomt om tot een plantje uit te kunnen groeien. De kinderen leren hierover te vertellen.

Ondanks het feit dat op Aruba geen seizoenen bestaan, leren de kinderen in dit thema dat er in verschillende landen (waaronder Nederland) seizoenen bestaan. Middels beelden wordt duidelijk gemaakt hoe de verschillende seizoenen van elkaar verschillen en wat dit betekent voor bijvoorbeeld de appelboom (bladeren vallen, bloesem bloeit, et cetera). De kinderen leren de verschillende onderdelen van een boom en appel te benoemen en leren beschrijven hoe ze van appels appelmoes kunnen maken. In de laatste week leren de kinderen beschrijven hoe je van een graankorrel brood kunt maken. Het prentenboek 'Het rode kippetje' beschrijft dit stap voor stap. Ook wordt besproken welke planten er in de moestuin groeien. De kinderen breiden hun woordenschat uit met woorden die te maken hebben met de moestuin. De kinderen gaan aan het einde van het thema een korte voordracht geven van een van de woordschema's die behandeld zijn. De laatste week van het thema wordt hetgeen in het thema aangeboden is, herhaald.

THEMADOELEN

MONDELING TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een proces/informatie).
- De kinderen kunnen gericht luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen een verhaal navertellen.
- De kinderen kunnen een verhaal koppelen aan hun eigen kennis en ervaring.
- De kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.
- De kinderen kunnen gegeven informatie en informatie uit eigen ervaringen, uitwisselen en beschouwen.
- De kinderen kunnen een eenvoudig gesprek voeren met hun medeleerlingen.

Subdoelen

- begrijpen van de strekking van een voordracht/de informatie/een verhaal;
- plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde;
- gericht luisteren naar de tekst van een lied;
- beantwoorden van open vragen;
- voorspellen van een verhaal/vervolg van een proces;
- navertellen van een beschrijving (een proces);
- navertellen van een verhaal;
- zingen van de tekst van een lied;
- verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen;
- leggen van verbanden tussen gegeven informatie;
- uitvoeren van instructies (computer);
- toepassen van de juiste beleefdheidsvorm;
- geven van een mening;
- voordragen van de tekst van een gedicht/versje/rap;
- formuleren van (vraag)zinnen;
- geven van een beschrijving van een woord;
- koppelen van eigen kennis en ervaring aan gegeven informatie;
- beantwoorden van verkennende inhoudsvragen;
- herkennen van een gebeurtenis in een verhaal;
- beschrijven van een gebeurtenis in een verhaal;
- verklaren van de titel van een boek;
- geven van een voordracht;
- gebruiken van voldoende woorden/zinnen om een eenvoudig gesprek met medeleerlingen te voeren.

SCHRIFTELIJK TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen instructies uitvoeren.

Subdoel

- uitvoeren van instructies op een werkblad.

TAALBESCHOUWING

- De kinderen kunnen voorzetsels toepassen.
- De leerlingen kunnen betekenisrelaties aangeven tussen woorden middels onderschikking/bovenschikking.
- De kinderen kunnen vraagwoorden toepassen.

Subdoelen

- toepassen van de voorzetsels (op, onder, naast, voor, achter en in);
- aangeven van betekenisrelaties tussen woorden middels onderschikking/bovenschikking;
- toepassen van de juiste vraagwoorden (waar en wie);
- leggen van oorzaak-en gevolgrelaties.

WOORDENSCHAT

- De kinderen kunnen de doelwoorden (49) uit het thema herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen de gebruikswwoorden (39) uit het thema begrijpen.

Subdoelen

- uitbreiden van de woordenschat;
- kennen van de betekenis van woorden uit woordschema's VAN ZAADJE TOT BLOEM, HOE PLANT IK EEN ZAADJE?, EEN ZAADJE IN DE WIND, DE SEIZOENEN, DE APPELBOOM, DE APPEL, APPELMOES MAKEN, VAN KORREL TOT BROOD, GROENTE/FRUIT en DE MOESTUIN;
- herkennen van een woord op grond van een beschrijving;
- categoriseren van gegeven informatie.

DOELWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van de 'nieuwe' woorden die, binnen de lessen van dit thema, speciale aandacht krijgen. Aan het einde van dit thema dienen de kinderen deze woorden zowel receptief als productief te beheersen.

1. aarde, de	18. korrel, de	35. stengel, de
2. appelmoes, de	19. kruiwagen, de	36. tak, de
3. blad, het	20. kuil, de	37. tuinslang, de
4. blazen	21. lente, de	38. vertrappen
5. bloem, de	22. meel, het	39. vogel, de
6. bloesem, de	23. moestuin, de	40. waaien
7. deeg, het	24. muis, de	41. waar
8. emmer, de	25. pit, de	42. wie
9. groeien	26. planten	43. wind, de
10. hark, de	27. pot, de	44. winter, de
11. herfst, de	28. rijp	45. woestijn, de
12. hulp, de	29. schep, de	46. wortel, de
13. in	30. schil, de	47. zaadje, het
14. kaal	31. schillen	48. zaaien
15. klokhuis, het	32. seizoen, het	49. zomer, de
16. knop, de	33. stam, de	
17. koken	34. steel, de	

GEBRUIKSWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van woorden die naast de doelwoorden aan bod komen binnen dit thema en wel zo frequent dat verondersteld kan worden dat de kinderen deze woorden aan het einde van dit thema in ieder geval receptief beheersen.

1. beschermen	11. horen	21. pot, de
2. boom, de	12. hout, het	22. proeven
3. bovenkant, de	13. kneden	23. regenton, de
4. buitenkant, de	14. knoek, de	24. reis, de
5. dun	15. liggen	25. ruiken
6. genoeg	16. mand, de	26. snavel, de
7. geven	17. onderkant, de	27. snuit, de
8. glad	18. oogsten	28. spits
9. graven	19. opeten	29. staart, de
10. heet	20. pit, de	30. stuk, het

31. suiker, de	34. waaien	37. zaaien
32. vleugel, de	35. wandelen	38. zacht
33. vliegen	36. wiel, het	39. zorgen

WOORDSCHEMA'S

Aan het einde van het thema hangen aan de woordmuur alle woordschema's, die gedurende dit thema aan bod komen. Hieronder een overzicht van deze woordschema's.

Een digitale uitgave van de woordschema's is te vinden op de website www.ea.aw/catalog/taalsprong/.

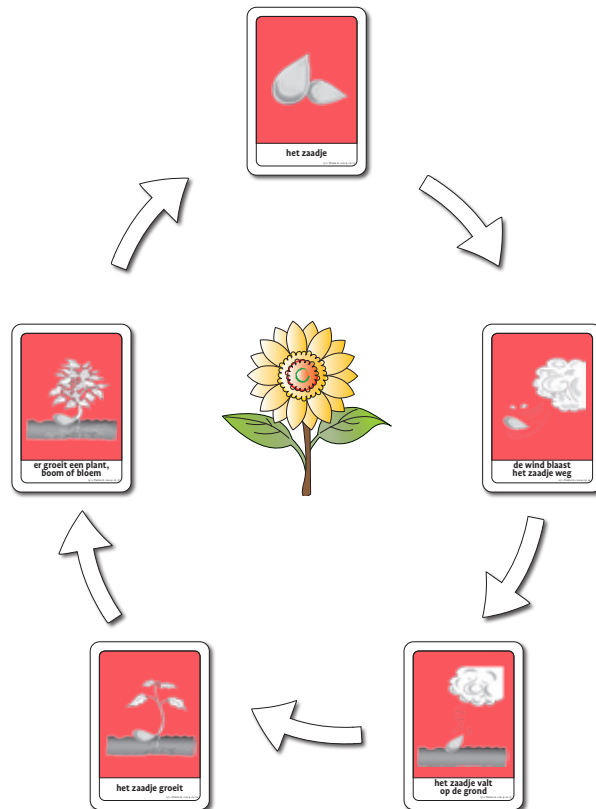
1. Het woordpad VAN ZAADJE TOT BLOEM:

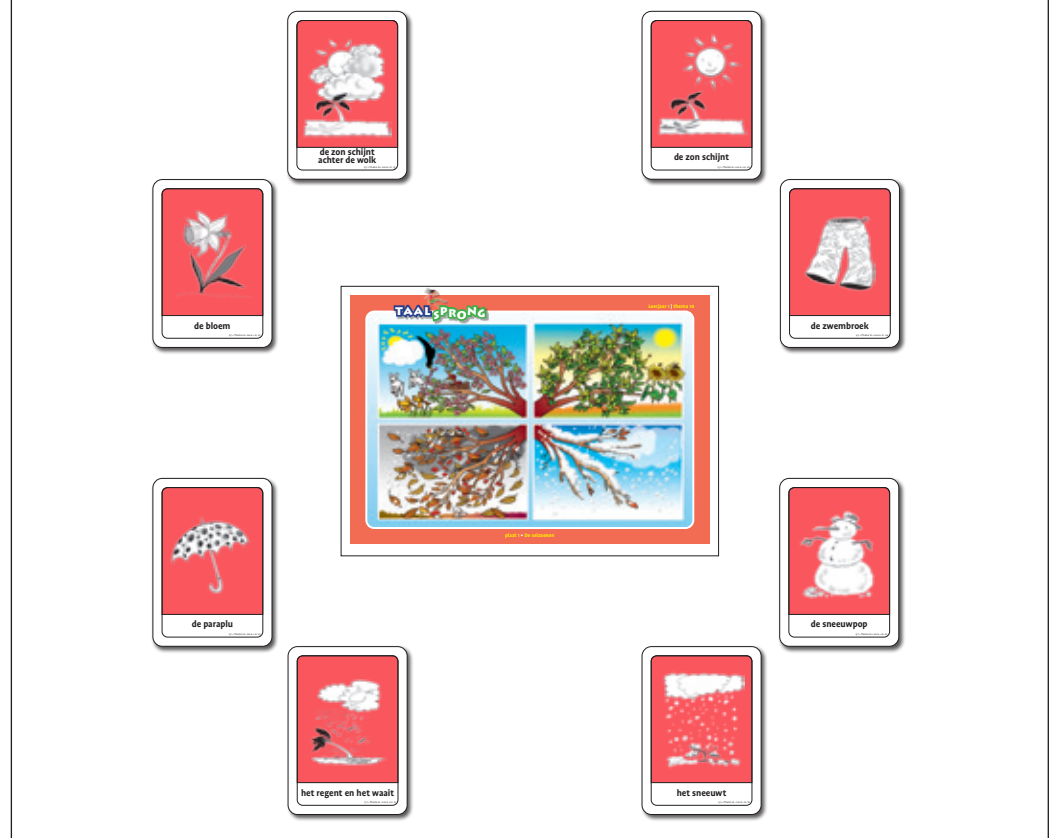
2. Het woordpad HOE PLANT IK EEN ZAADJE?:

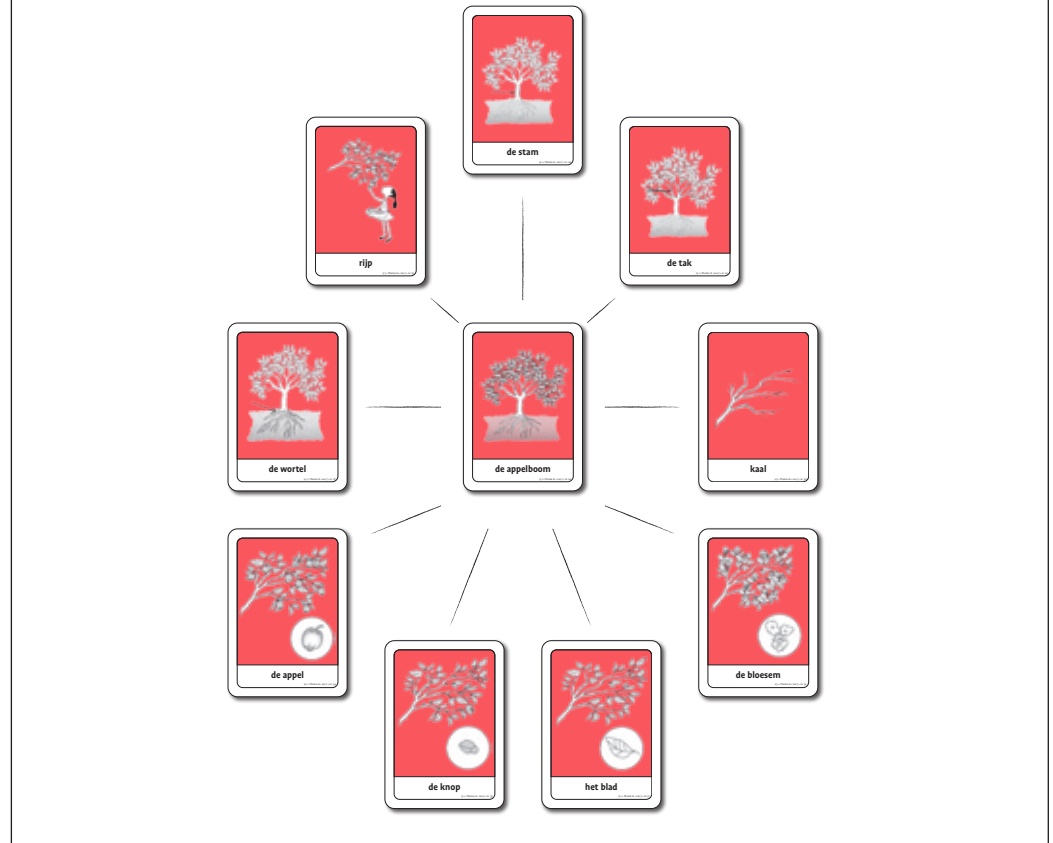
3. De woordcirkel EEN ZAADJE IN DE WIND:

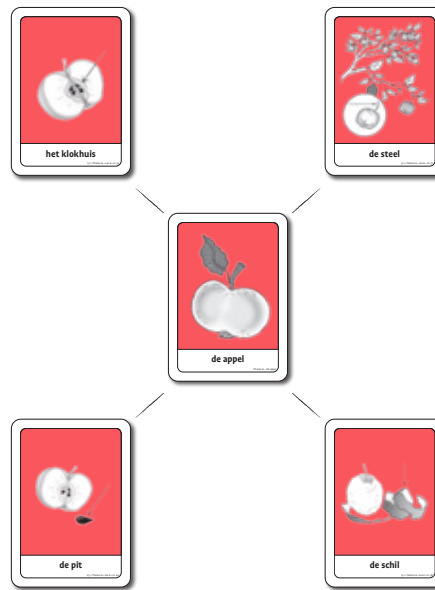
4 De woordspin DE SEIZOENEN:

5. De woordspin DE APPELBOOM:

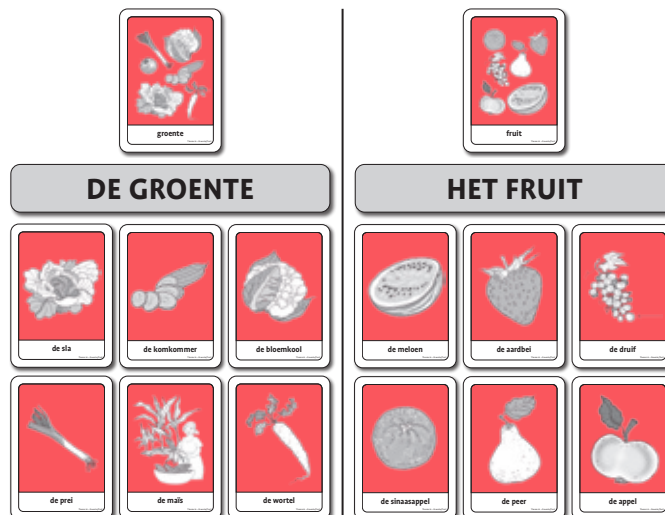
6. De woordspun DE APPEL:

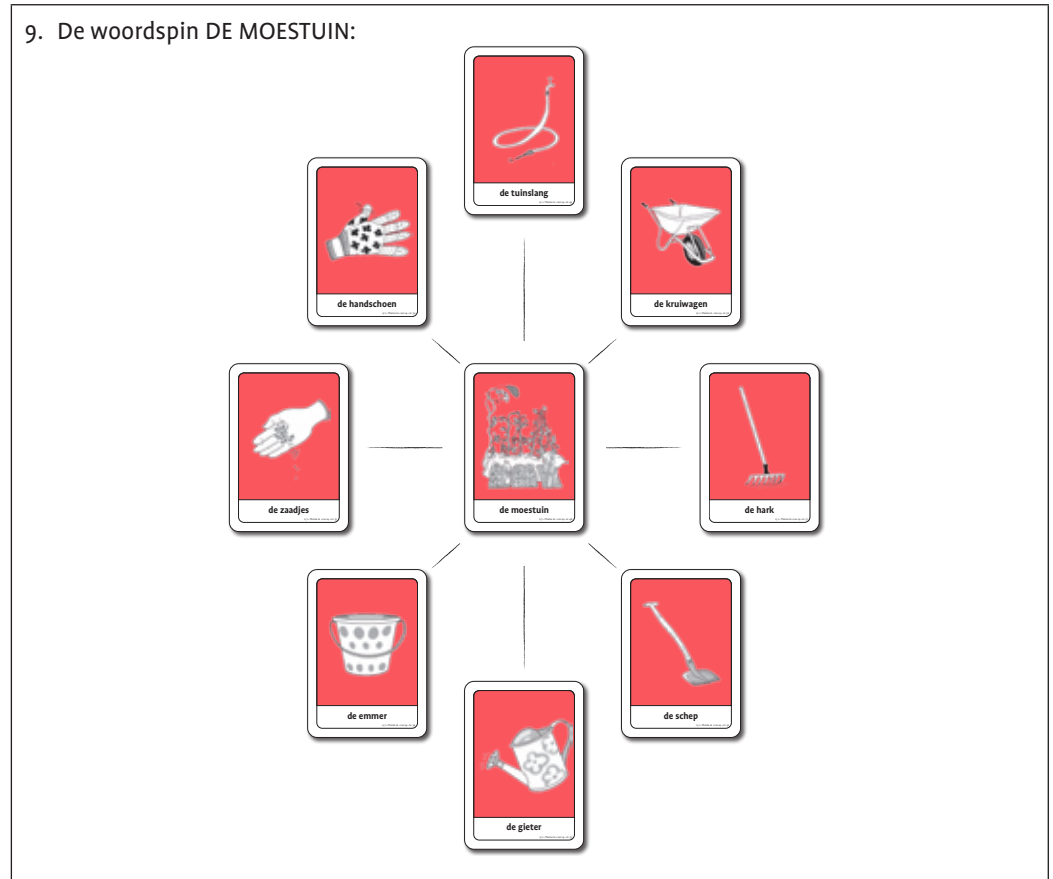
7. Het woordpad VAN KORREL TOT BROOD:

8. De woordkast DE GROENTE/HET FRUIT:

9. De woordspun DE MOESTUIN:

PLATEN

De volgende platen worden in dit thema ter ondersteuning van het woordenschatonderwijs aan de woordmuur gehangen.

DE SEIZOENEN:

APPELMOES MAKEN:

POSTER TEGENSTELLINGEN

Herhaal de tegenstellingen die in de voorgaande thema's aan bod gekomen zijn.

POSTER SYNONIEMEN

Herhaal de synoniemen die in de voorgaande thema's aan bod gekomen zijn.

POSTER VOORZETSELS

In dit thema wordt de poster VOORZETSELS herhaald.

LIEDJES/GEDICHT

In dit thema worden twee liedjes aangeleerd, te weten: 'Zaadje in de grond' en 'Kennen jullie de seizoenen?' Deze liedjes worden gedurende het thema regelmatig herhaald.

Het lied: 'Zaadje in de grond':

Zaadje, zaadje in de grond,
wanneer ga je groeien?
Zaadje, zaadje in de grond,
welke bloem word jij?
Geef mij water, geef mij zon,

uit de kraan of regenton.
 Ik word een bloem, ik blijf geen zaadje.
 Ik word de bloem van weet ik veel.
 Ik word een bloem met rode blaadjes.
 Ik word een bloem met groene steel.

Het lied: 'Kennen jullie de seizoenen?':

Kennen jullie de seizoenen,
 de seizoenen op een rij?
 Lente, zomer, herfst
 en de winter hoort erbij.

Vier seizoenen in een jaar,
 weten jullie daar wat van?
 Is er iemand die daar
 iets over vertellen kan?

In les 8 wordt het gedicht 'Het klokhuis' aangeboden.

In iedere kleine appel,
 daar lijkt het wel een huis.
 Want daarin zijn vijf kamertjes,
 precies als bij ons thuis.

In ieder vakje wonen,
 2 pitjes bruin en klein.
 Die liggen daar en dromen
 van licht en zonneschijn.

Ze dromen dat ze later
 ook bomen zullen zijn.
 Die appels zullen dragen
 voor mensen groot en klein.

BOEKEN

In les 3 wordt het prentenboek 'Zaadje in de wind' aangeboden.

In les 11 wordt het prentenboek 'Het rode kippetje'.

Beide verhalen worden ook als luisterboek (verhaal) aangeboden. Deze prentenboeken kunnen door de leerkracht verteld worden, maar zijn ook als digitale prentenboeken op de website te vinden.

WEBSITE

In les 7, de les over de appelboom en de seizoenen, kunt u (als extra stof) de website <http://www.computermeester.be/appelboom.htm> bezoeken waarin u kunt laten zien wat er in elk seizoen met de appelboom gebeurt.

Lesuitwerkingen

WEEK 1

- Les 1 Van zaadje tot bloem
- Les 2 Een zaadje in de klas
- Les 3 Een zaadje in de wind (1)
- Les 4 Een zaadje in de wind (2)
- Les 5 Herhalingsles

WEEK 2

- Les 6 De seizoenen
- Les 7 De appelboom
- Les 8 De zaadjes van de appel
- Les 9 Appelmoes maken
- Les 10 Herhalingsles

WEEK 3

- Les 11 Het rode kippetje (1)
- Les 12 Het rode kippetje (2)
- Les 13 De moestuin (1)
- Les 14 De moestuin (2)
- Les 15 Herhalingsles

HERHALINGSWEEK

- Herhalingsdag 1
 - Herhalingsdag 2
 - Herhalingsdag 3
 - Herhalingsdag 4
 - Herhalingsdag 5
-

Les 1 Van zaadje tot bloem

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (een proces).

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een voordracht.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het zaadje, de wortel, de stengel, groeien, het blad, de knop en de bloem**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VAN ZAADJE TOT BLOEM.
- Plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde.
- Gericht luisteren naar de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 1 t/m 6: Het zaadje, de wortel, de stengel, het blad, de knop en de bloem.
- Track 21: Het lied: 'Zaadje in de grond'.

Vorbereiding

- Zorg voor allerlei zaadjes.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het thema en u laat de zaadjes aan de kinderen zien.
Kern	15 min.	U legt uit hoe een zaadje uitgroeit tot een plant, middels een tekening op het bord.
	5 min.	U maakt het woordpad VAN ZAADJE TOT BLOEM.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'Zaadje in de grond' en u laat de kinderen in hun handen klappen als ze het woord 'zaadje' horen.

◆ Start

Introduceer het nieuwe thema. Vertel dat u gisteren door de knoek hebt gewandeld en dat u allemaal **zaadjes** op de grond hebt gevonden. Laat de **zaadjes** zien en vraag of de kinderen weten wat er gebeurt met **zaadjes** die op de grond liggen. Vertel dat er van alles met een **zaadje** kan gebeuren, maar dat **het zaadje** het liefst een bloem, plant of boom wil worden.

◆ Kern

1. Teken stap voor stap op het bord hoe een **zaadje** uitgroeit tot een plant met een bloem. Beschrijf ook steeds wat er gebeurt.

Stap 1: Teken eerst een **zaadje** in de grond.

- **het zaadje:**

Een **zaadje** is een klein pitje in de vrucht of **bloem** van een plant of boom. Uit een **zaadje** kan later weer een nieuwe plant of een nieuwe boom **groeien**. Dit **zaadje** is op de grond gevallen.

Stap 2: Teken **wortels** aan de onderkant van **het zaadje**, die naar beneden **groeien**.

- **de wortel:**

Aan de onderkant van **het zaadje** **groeien wortels** nog verder de grond in. Met **de wortels** haalt de plant eten uit de grond.

Stap 3: Teken aan de bovenkant een **stengel**, die net boven de grond **uitgroeit**.

- **de stengel:**

Aan de bovenkant van **het zaadje** **groeit** een **stengel**. **De stengel** **groeit** naar boven. **De stengel** zoekt de zon.

- **groeien:**

Het plantje heeft zon en water nodig om te **groeien**. **Groeien** betekent groter worden.

Stap 4: Laat **de stengel** **groeien** door hem langer te maken en **bladeren** aan **de stengel** te tekenen.

- **het blad:**

Aan **de stengel** **groeien bladeren**. **Bladeren** zijn dun.

Stap 5: Teken een **knop** aan het uiteinde van **de stengel**.

• **de knop:**

Aan **de stengel** groeien niet alleen **bladeren**, maar er **groeit** ook een **knop**. Een **knop** is een dik bolletje. In **de knop** zitten de blaadjes van **de bloem**.

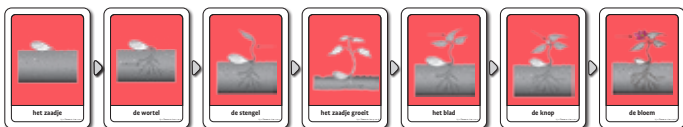
Stap 6: Verander **de knop** in een **bloem**.

• **de bloem:**

Als de plant genoeg zon en water heeft gehad, gaat **de knop** open en komt er een **bloem** tevoorschijn. **De bloem** bestaat uit gekleurde **blaadjes**.

2. Hang de flashcards 1 tot en met 6 door elkaar op het bord en laat de kinderen ze in de goede volgorde hangen VAN ZAADJE TOT BLOEM.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Stel vragen over het woordpad.

- Wat **groeit** er aan de onderkant van **het zaadje**, de grond in?
- Wat heeft het plantje nodig om te **groeien**?
- Waar zitten **de blaadjes** van **de bloem** in?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ **Afsluiting**

Zing het lied 'Zaadje in de grond' en spreek met de kinderen af dat ze in hun handen mogen klappen als ze het woord 'zaadje' horen.

Zaadje, zaadje in de grond,
wanneer ga je groeien?

Zaadje, zaadje in de grond,
welke bloem word jij?

Geef mij water, geef mij zon,
uit de kraan of regenton.

Ik word een bloem, ik blijf geen zaadje.

Ik word de bloem van weet ik veel.

Ik word een bloem met rode blaadjes.

Ik word een bloem met groene steel.

Hang het woordpad VAN ZAADJE TOT BLOEM aan de woordmuur.

Les 2 Een zaadje in de klas

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (een proces).

Subdoelen

- Beantwoorden van (open) vragen.
- Voorspellen van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de pot, de aarde, de gieter, de kuil en planten**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema HOE PLANT IK EEN ZAADJE?
- Plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde.
- Gericht luisteren naar de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 7 t/m 12: De pot, de aarde in de pot, de kuil, het zaadje in de kuil, maak de kuil dicht en zorg voor de plant.
- Track 21: Het lied: 'Zaadje in de grond'.

Vorbereiding

- Zorg voor een pot met een gat aan de onderkant, een bord voor onder de pot, aarde, een gieter en zaadjes. (Zaadjes die snel resultaat opleveren zijn tuinkers. U kunt de tuinkers later ook afknippen en serveren op een cracker met creamcheese.)
- Zet alle voorwerpen die u nodig hebt om de zaadjes te planten, klaar.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het woordschema VAN ZAADJE TOT BLOEM. U laat de meegenomen spullen zien en u laat de kinderen raden wat u vandaag met ze gaat doen.
Kern	15 min.	U demonstreert hoe je een zaadje plant en u legt hierbij de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt het woordpad HOE PLANT IK EEN ZAADJE?.
Afsluiting	5 min.	U zingt het liedje 'Zaadje in de grond' en u laat de kinderen in hun handen klappen als ze het woord 'zaadje' horen en met hun voeten stampen als ze het woord 'bloem' horen.

◆ Start

Ga bij de woordmuur staan en vraag aan de kinderen wat er met een zaadje gebeurt als het op de grond valt. Herhaal het woordschema VAN ZAADJE TOT BLOEM. Laat vervolgens alle spullen zien die u meegenomen hebt en laat de kinderen raden wat u vandaag gaat doen.

◆ Kern

1. Vertel dat u vandaag zaadjes gaat **planten** en leg uit dat **planten** betekent zaadjes in de grond stoppen zodat er een plant, boom of bloem uit kan groeien. Benoem vervolgens alle spullen die u voor het **planten** nodig heeft en laat daarna stap voor stap zien hoe je een zaadje **plant**.

Stap 1: Zorg voor een **pot**.

• de pot:

Je hebt een **pot** nodig.
Een **pot** is een ronde bak van steen of plastic waar je iets in kunt doen.
Onder deze **pot** zit een gat.
Door het gat kan het water dat teveel is, straks weglopen.

Stap 2: Doe **aarde** in de pot.

• de aarde:

In deze zak zit **aarde**.
Aarde is zand dat extra goed is voor planten.
Aarde wordt veel gebruikt in de tuin.
Het is goed voor planten, bomen en bloemen.
Ik doe **de aarde** in **de pot**.

Stap 3: Maak een **kuiltje**.

• de kuil:

Ik maak een **kuil** in **de aarde**.
Een **kuil** is een gat in de grond of in **de aarde**.
Ik graaf een klein **kuiltje**.

Stap 4: Stop het zaadje in **de kuil**.

Stap 5: Maak **de kuil** dicht.

Stap 6: Zorg goed voor de plant.

• **de gieter:**

Nu moet je ervoor
zorgen dat het zaadje genoeg
water en zonlicht krijgt.
Ik geef het zaadje water met **de gieter**.
Een **gieter** is een vat met een handvat
en een lange tuit.
Met een **gieter** geef je plantjes water.

2. Hang de flashcards 7 tot en met 12 door elkaar aan het bord en laat de kinderen ze in de goede volgorde naast elkaar hangen van HOE PLANT IK EEN ZAADJE?.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over het woordpad.

- Wat heb ik nodig?
- Wat moet ik eerst doen?
- Wat zit er in de gieter?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ **Afsluiting**

Herinner de kinderen aan het liedje 'Zaadje in de grond' en vraag of ze nog weten wat er uit dat zaadje groeit. Zing het lied en spreek met de kinderen af dat ze in hun handen klappen als ze het woord 'zaadje' horen en met hun voeten op de grond stampen als ze het woord 'bloem' horen.

Zaadje, zaadje in de grond,
wanneer ga je groeien?
Zaadje, zaadje in de grond,
welke bloem word jij?

Geef mij water, geef mij zon,
uit de kraan of regenton.
Ik word een bloem, ik blijf geen zaadje.
Ik word de bloem van weet ik veel.
Ik word een bloem met rode blaadjes.
Ik word een bloem met groene steel.

Hang het woordpad HOE PLANT IK EEN ZAADJE? aan de woordmuur.

Les 3 Een zaadje in de wind (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Navertellen van een beschrijving (een proces).
- Voorspellen van een vervolg van een proces.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de wind**, **blazen** en **waaien**).

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Een zaadje in de wind' van Eric Carle.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt met de kinderen hoe je een zaadje plant, wat er uit het zaadje komt en hoe je het verzorgt.
Kern	20 min.	U leest het prentenboek 'Een zaadje in de wind' voor en u legt de doelwoorden uit.
Afsluiting	5 min.	U doet de bewegingsoefening 'Laat die boom maar waaien'.

◆ Start

Bekijk met de kinderen de pot waarin u de vorige les het zaadje hebt geplant. Is er al iets te zien? Hoe moet je ook alweer voor zo'n zaadje zorgen? Vraag ook aan de kinderen hoe je een zaadje plant en laat de kinderen voorspellen wat er uit dit zaadje gaat komen. Vertel dat niet alle zaadjes een bloem, plant of boom worden.

Als zaadjes niet genoeg water of zon krijgen, kunnen ze niet groeien. Of misschien wordt het zaadje wel opgegeten door een vogel. Vogels vinden zaadjes ook lekker!

◆ Kern

Laat het prentenboek 'Een zaadje in de wind' zien. Vertel dat het zaadje in dit boek het liefst zo'n mooie bloem wordt als op de kaft. Hopelijk gaat dat lukken! Lees het prentenboek 'Een zaadje in de wind' interactief voor. Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk begrippen aan op de plaatjes. Besteed daar waar nodig extra aandacht aan de doelwoorden door ze uit te leggen en uit te beelden.

- **de wind:**

De wind is lucht die beweegt.
De wind waait. Als het **waait**, dan **blaast de wind**.

- **blazen:**

Blazen is met je lippen een rondje maken en hard uitademen.

- **waaien:**

Als het **waait**, blaast **de wind**. De lucht komt in beweging.

◆ Afsluiting

Doe de bewegingsoefening 'Laat die boom maar waaien'. Laat de kinderen plaatsnemen achter hun stoel. Laat ze zich voorstellen dat ze bomen zijn en er allemaal wortels uit hun voeten naar beneden groeien, wortels tot diep in de aarde. Dan gaat het waaienlaat de kinderen meebewegen met de wind, zonder hun voeten te bewegen.

Je wiegt zachtjes mee met **de wind**, van achteren naar voren, van links naar rechts.
De wind blaast je niet omver, zo stevig sta je. Het gaat harder **waaien**.
Nog steeds sta je stevig op de grond. Als **de wind** gaat liggen, sta jij ook stil.

Les 4 Een zaadje in de wind (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen het verhaal navertellen.

Subdoelen

- Beantwoorden van (open) vragen.
- Navertellen van een verhaal.
- Plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde.
- Uitbreiden van de woordenschat (**vallen, de woestijn, de vogel, de muis en vertrappen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema EEN ZAADJE IN DE WIND.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 13 t/m 17: Het zaadje, de wind blaast het zaadje weg, het zaadje valt op de grond, het zaadje groeit en er groeit een plant, boom of bloem.
- Prentenboek: 'Een zaadje in de wind' van Eric Carle.
- Track 21: Het lied: 'Zaadje in de grond'.

Vorbereiding

- Maak een grote bloem van papier/karton, die lijkt op de reuzenbloem uit het verhaal. Plak tien zaadjes in het hart van de bloem (bijvoorbeeld zonnebloempitten). Zorg ervoor dat één van de zaadjes duidelijk kleiner is dan de andere.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert de reuzenbloem en u bespreekt wat er met de zaadjes van de bloem zou kunnen gebeuren.
Kern	10 min.	U herhaalt het prentenboek 'Een zaadje in de wind' en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U maakt de woordcirkel EEN ZAADJE IN DE WIND.
Afsluiting	5 min.	U leert het liedje 'Zaadje in de grond' aan.

◆ Start

Laat de reuzenbloem zien. Laat de kinderen de verschillende onderdelen van de bloem benoemen (de stengel, de blaadjes, de zaadjes) en laat de kinderen de zaadjes tellen.

Vraag aan de kinderen of er uit ieder zaadje een bloem, plant of boom groeit en zo nee, of ze weten wat er dan met de zaadjes zou kunnen gebeuren.

Vertel dat de zaadjes een lange reis gaan maken voordat ze een bloem worden.

◆ Kern

1. Neem samen met de kinderen het prentenboek 'Een zaadje in de wind' nog een keer door. Laat de kinderen bij de bladzijden waar geen nieuw doelwoord wordt aangeboden, in hun eigen woorden uitleggen wat er met de zaadjes gebeurt. Bij de bladzijden waar wel een doelwoord wordt aangeboden, geeft u zelf uitleg.

Bladzijde 1: De wind blaast de zaadjes door de lucht.

Bladzijde 2: Een zaadje verbrandt door de zon.

Bladzijde 3: Een zaadje **valt** in de sneeuw en kan hier niet groeien, omdat het te koud is voor het zaadje.

• **vallen:**

Vallen is plotseling en per ongeluk op de grond terecht komen.

Bladzijde 4: Een zaadje **valt** in de zee en wordt opgegeten door een vis.

Bladzijde 5: Een zaadje **valt** in **de woestijn** en kan hier niet groeien, omdat het zaadje niet genoeg water krijgt.

• **de woestijn:**

Een **woestijn** is een groot gebied waar bijna geen water is. Er groeit bijna niets. Vaak bestaat een **woestijn** uit heuvels van zand.

Bladzijde 6: Een zaadje wordt opgegeten door een **vogel**.

• **de vogel:**

Een **vogel** is een dier met vleugels, veren, twee poten en een snavel. De meeste **vogels** kunnen vliegen.

Bladzijde 7: Een zaadje wordt opgegeten door een **muis**.

• **de muis:**

Een **muis** is een klein dier met een spitse snuit en een lange staart.

Bladzijde 8: Een plantje krijgt niet genoeg zon en water, omdat het te dicht bij een grotere plant staat.

Bladzijde 9: Een plantje wordt **vertrapt** door een kind.

• **vertrappen:**

Als je ergens op gaat staan waardoor het kapot gaat, **vertrap** je iets.

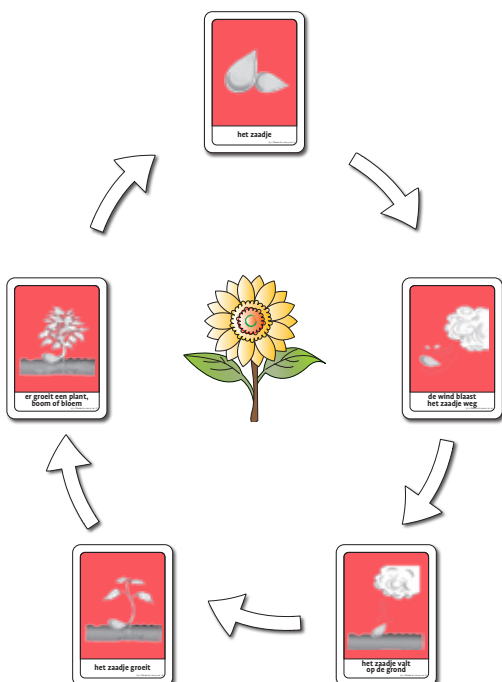
Bladzijde 10: Een bloem wordt geplukt.

Bladzijde 11: Een jongen geeft het meisje een bloem.

Bladzijde 12: Een zaadje wordt een reuzenbloem.

Besprek met de kinderen wat er nu gaat gebeuren met de zaadjes van de reuzenbloem.

2. Hang de flashcards 13 t/m 17 door elkaar aan het bord en laat de kinderen ze in de goede volgorde hangen van EEN ZAADJE IN DE WIND. Vorm een cirkel om de reuzenbloem heen.

De cirkel die zich nu om de bloem, aan het bord heeft gevormd, geeft de kringloop van het zaadje weer en zo begint het verhaal eigenlijk opnieuw.

◆ **Afsluiting**

Leer het liedje 'Zaadje in de grond' aan.

De kinderen hebben het lied al verschillende keren gehoord. Zing het lied in zijn geheel voor, laat af en toe een woord of zinsdeel weg en laat de kinderen meezingen.

*Zaadje, zaadje in de grond,
wanneer ga je groeien?
Zaadje, zaadje in de grond,
welke bloem word jij?*

*Geef mij water, geef mij zon,
uit de kraan of regenton.
Ik word een bloem, ik blijf geen zaadje.
Ik word de bloem van weet ik veel.
Ik word een bloem met rode blaadjes.
Ik word een bloem met groene steel.*

Hang de woordcirkel EEN ZAADJE IN DE WIND aan de woordmuur.

Les 5 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een verhaal navertellen.

Subdoelen

- Beantwoorden van (open) vragen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's VAN ZAADJE TOT BLOEM, HOE PLANT IK EEN ZAADJE? en EEN ZAADJE IN DE WIND.
- Voorspellen van een verhaal.
- Navertellen van een verhaal.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen.
- Gericht luisteren naar de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Een zaadje in de wind' van Eric Carle.
- Track 21: Het lied: 'Zaadje in de grond'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt de pot waar het zaadje in is geplant en u herhaalt de woordschema's VAN ZAADJE TOT BLOEM en HOE PLANT IK EEN ZAADJE?
Kern	10 min.	U herhaalt het prentenboek 'Een zaadje in de wind'.
	10 min.	U speelt het spel 'Geef je zin door'.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'Zaadje in de grond' met de kinderen.

◆ Start

Bekijk met de kinderen het plantje dat u hebt geplant. Is er al iets te zien? Wat heeft zo'n plantje nodig om goed te groeien? Verzorg samen het plantje.

Herhaal vervolgens de woordschema's VAN ZAADJE TOT BLOEM en HOE PLANT IK EEN ZAADJE?.

◆ Kern

-

Ga samen met de kinderen het prentenboek 'Een zaadje in de wind' nog een keer voorlezen. U begint met de eerste bladzijde en vraagt dan aan de kinderen te voorspellen wat er op de volgende bladzijde gebeurt. Zo bespreekt u het hele boek.

Zorg ervoor dat zoveel mogelijk kinderen de kans krijgen om te vertellen wat zij denken dat er op de volgende bladzijde gebeurt met het zaadje.

- Speel het spel 'Geef je zin' door. Bedenk een korte zin, die iets te maken heeft met het thema. Bijvoorbeeld:

- Een zaadje valt in de woestijn.
- Als het waait, dan blaast de wind.
- Ik stop het zaadje in de kuil.
- Aan de stengel groeien bladeren.
- Ik geef het plantje water met een gieter.

Fluister de zin in het oor van een kind, dat ene kind fluistert de zin in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot de zin de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of de zin goed doorgegeven is. Als de zin niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan.

◆ Afsluiting

Herinner de kinderen aan het liedje 'Zaadje in de grond'. Zing het lied en spreek met de kinderen af dat ze in hun handen klappen als ze het woord 'zaadje' horen en met hun voeten op de grond stampen als ze het woord 'bloem' horen.

*Zaadje, zaadje in de grond,
wanneer ga je groeien?*

*Zaadje, zaadje in de grond,
welke bloem word jij?*

*Geef mij water, geef mij zon,
uit de kraan of regenton.*

Ik word een bloem, ik blijf geen zaadje.

Ik word de bloem van weet ik veel.

Ik word een bloem met rode blaadjes.

Ik word een bloem met groene steel.

Les 6 De seizoenen

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (informatie).

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van de informatie.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het seizoen, de lente, de zomer, de herfst en de winter**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE SEIZOENEN.
- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie.
- Gericht luisteren naar de tekst van een lied.
- Beantwoorden van (open) vragen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 18 t/m 25: Het sneeuwt, de zon schijnt achter de wolk, de zon schijnt, het regent en het waait, de sneeuwpop, de bloem, de zwembroek en de paraplu.
- Plaat 1: De seizoenen.
- Kopieerblad 1: De ansichtkaart van tante Loes.
- Track 22: Het lied: 'Kennen jullie de seizoenen?'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 1. Vul uw naam, klas en adres van de school in.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt samen de pot met het zaadje en u introduceert de seizoenen aan de hand van de kaart van tante Loes.
Kern	10 min.	U legt uit welke seizoenen in Nederland voorkomen.
	5 min.	U laat de kinderen de flashcards bij het juiste seizoen plaatsen.
Afsluiting	10 min.	U zingt het lied 'Kennen jullie de seizoenen?' en u stelt vragen over de woordspin DE SEIZOENEN.

◆ Start

Bekijk met de kinderen de pot waarin u het zaadje hebt geplant. Is er al iets te zien? Krijgt het zaadje wel genoeg zon en heeft het al water gekregen vandaag?

Vraag de kinderen wat er eerst gebeurt met het zaadje en herhaal de woordcirkel VAN ZAADJE TOT BLOEM.

Laat een kind de plantjes water geven.

Vertel dat u vandaag een kaart hebt gekregen van uw tante uit Nederland en dat daar nu geen blaadjes aan de bomen groeien. Lees de kaart voor en vraag aan de kinderen hoe het komt dat daar nu geen blaadjes aan de bomen hangen.

<p>Lieve Juf,</p> <p>Hoe gaat het met jou? Hier in Nederland ligt sneeuw en het is koud. Het is winter en de bomen zijn helemaal kaal.</p> <p>Kusjes van je tante Loes</p>	 De Juf Klas: School: Aruba
--	---

◆ Kern

1. Hang de plaat DE SEIZOENEN aan het bord en leg uit wat **seizoenen** zijn.

- **de seizoenen:**

In Nederland is het niet altijd warm zoals op Aruba. In Nederland is het soms koud en soms warm. In Nederland heb je **seizoenen**. Een **seizoen** is een tijd van het jaar.

Op Aruba kennen we het regenseizoen.
Dat is een tijd van het jaar dat het veel regent.
In Nederland zijn er vier **seizoenen**.
De lente, de zomer, de herfst en de winter.

Leg vervolgens de vier **seizoenen** uit aan de hand van de plaat DE SEIZOENEN.

• **de winter:**

In **de winter** is het koud.
In **de winter** kan het gaan sneeuwen.
Er groeien geen blaadjes aan de bomen.
De bomen zijn kaal.

• **de lente:**

Na **de winter** komt **de lente**.
Langzaam wordt het weer wat warmer.
In **de lente** schijnt soms de zon en soms regent het.
In **de lente** komen er weer blaadjes aan de bomen en de bloemen bloeien weer.

• **de zomer:**

Na **de lente** komt **de zomer**.
In **de zomer** is het lekker warm.
De zon schijnt vaak.
In **de zomer** is alles groen en er groeit fruit aan de bomen.

• **de herfst:**

Na **de zomer** komt **de herfst**.
De herfst is ook een seizoen.
In **de herfst** wordt het weer wat kouder.
Het gaat dan heel hard waaien en regenen.
In **de herfst** blaast de wind de bladeren van de bomen.
De bladeren vallen op de grond.

Leg uit dat het na **de herfst** weer **winter** wordt, dan weer **lente**, et cetera ...

Laat één van de kinderen de kaart van tante Loes bij het juiste **seizoen** hangen.

2. Laat de flashcards 18 tot en met 25 één voor één zien.
Bespreek wat er op de flashcard te zien is en laat de kinderen de flashcard bij het goede seizoen hangen.

Benoem de woorden op de plaat DE SEIZOENEN en laat de kinderen de woorden nazeggen.

◆ **Afsluiting**

Zing het lied 'Kennen jullie de seizoenen?'. Wijs tijdens het zingen de verschillende **seizoenen** aan op de plaat DE SEIZOENEN en stel aan het einde van het lied een vraag over de plaat. Herhaal dit verschillende keren.

*Kennen jullie de seizoenen,
de seizoenen op een rij?
Lente, zomer, herfst
en de winter hoort erbij.*

*Vier seizoenen in een jaar,
weten jullie daar wat van?
Is er iemand die daar
iets over vertellen kan?*

Vragen over het woordschema DE SEIZOENEN zijn:

- Welke **seizoenen** zijn er in Nederland?
- In welk **seizoen** is het heel koud?
- Wanneer vallen de bladeren van de bomen? Hoe komt dat denk je?
- Welk **seizoen** lijkt het meest op het weer in Aruba?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

Hang de woordspun DE SEIZOENEN aan de woordmuur.

Les 7 De appelboom

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een proces).

Subdoelen

- Beantwoorden van (open) vragen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de stam, de tak, kaal, de bloesem en rijp**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE APPELBOOM.
- Zingen van de tekst van een lied.
- Uitvoeren van instructies (computer).

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 26 t/m 35: De appelboom, de wortel, de stam, de tak, kaal, het blad, de bloesem, de knop, de appel en rijp.
- Plaat 2 t/m 5: Appelboom in de winter, appelboom in de lente, appelboom in de zomer en appelboom in de herfst.
- Track 22: Het lied: 'Kennen jullie de seizoenen?'
- Website: <http://www.computermeester.be/appelboom.htm>.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt nogmaals de kaart van tante Loes en u introduceert de appelboom.
Kern	10 min.	U bekijkt de appelboom door de seizoenen heen en u legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin DE APPELBOOM.
Afsluiting	10 min.	U zingt het lied 'Kennen jullie de seizoenen?' en u stelt vragen over de woordschema's DE SEIZOENEN en DE APPELBOOM.

◆ Start

Laat de kaart van tante Loes uit les 6 nog een keer zien. Weten de kinderen nog van wie de kaart is? Uit welk land is de kaart afkomstig en welk seizoen is er te zien op de kaart? Vertel dat de boom op de voorkant van de kaart een appelboom is en dat deze appelboom in de tuin van tante Loes staat.

Aan deze appelboom groeien nu nog geen appels. De boom is **kaal**.
Het is te koud in Nederland.
Het moet eerst warmer worden.

◆ Kern

1. Hang de platen 2 tot en met 5 aan het bord en vertel dat de appelboom in Nederland ieder seizoen er anders uitziet. Bespreek de kenmerken van de appelboom aan de hand van de platen.

De appelboom in de winter.

- de wortel:

Net als bij een plant, groeien ook de wortels van een boom onder de grond.

- de stam:

De boom heeft een **stam**.
De stam is het dikste deel van de boom en is van hout.
De stam is het stuk waar **de takken** aan vastzitten.

- de tak:

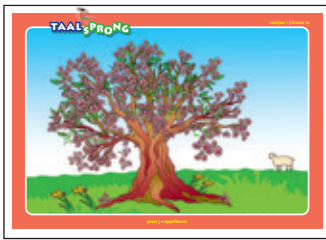
De boom heeft **takken**.
De takken groeien aan **de stam**.
Ze zijn ook van hout.
De takken zijn dunner dan **de stam**.

- kaal:

De takken van deze boom zijn **kaal**.
Er zitten geen blaadjes aan.
In de winter zijn **de takken** van de boom **kaal**.

De appelboom in de lente.

- het blad:

In de lente wordt het warmer.
Er groeien blaadjes aan de bomen.

- de bloesem:

Aan de appelboom groeien niet alleen blaadjes, maar ook bloemen. De bloemen van een boom noemen we **bloesem**. Ze zijn wit of roze. Alleen in de lente kun je de **bloesem** zien. Na een paar weken valt de **bloesem** uit de bomen.

De appelboom in de zomer.

- de knop:

In de zomer heeft **de appelboom** mooie groene blaadjes. Daar waar **de bloesem** zat, zit nu een klein knopje. In de zomer groeit dit knopje uit tot een appel.

- de appel:

De appel kun je in de zomer nog niet eten. Dan is de appel nog groen, te klein en te zuur om te eten. De appel moet eerst nog groeien en een mooie kleur krijgen.

De appelboom in de herfst.

- rijp:

In de herfst zijn de appels **rijp**. Ze groeien niet meer en je kunt ze eten. Ze zijn klaar om geplukt te worden. Als je ze niet plukt dan vallen ze van de boom.

- de blaadjes vallen:

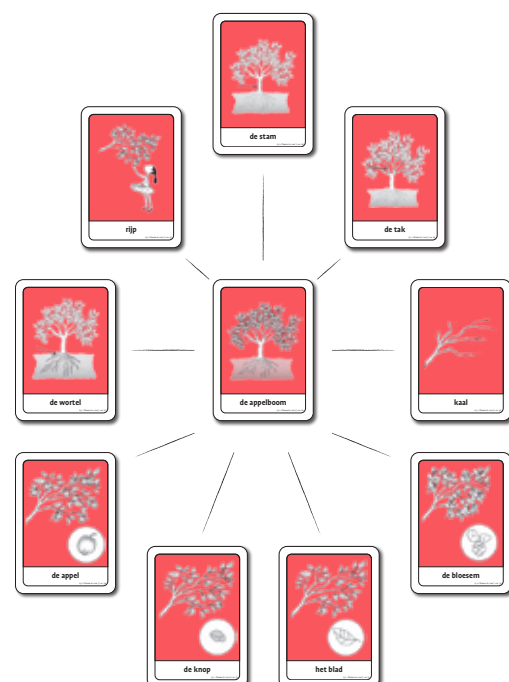

In de herfst wordt het ook steeds kouder. De blaadjes worden bruin en de wind blaast de bladeren van de boom.

Laat de kinderen de platen van de vier bomen bij het juiste seizoen aan de woordmuur hangen.

2. Maak de woordspin DE APPELBOOM op het bord.

Hang eerst de flashcard van de appelboom aan het bord en deel de rest van de flashcards (**de stam**, **de tak**, **kaal**, **de bloesem**, het blad, de knop, de appel, de wortels, **rijp**) uit. Benoem dan steeds een flashcard en vraag wie van de kinderen deze flashcard heeft. Het kind met de juiste flashcard hangt deze in de woordspin.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordspin.

- Hoe noem je die kleine bloemetjes aan een boom?
- Wat is het dikste deel van de boom?
- Wat groeit er onder de grond?
- Et cetera.

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Kennen jullie de seizoenen?'. Laat de kinderen de tweede regel meezingen en wijs de verschillende seizoenen aan op de plaat DE SEIZOENEN. Stel aan het einde van het lied een vraag over de plaat. Herhaal dit verschillende keren.

*Kennen jullie de seizoenen,
de seizoenen op een rij?
Lente, zomer, herfst
en de winter hoort erbij.*

*Vier seizoenen in een jaar,
weten jullie daar wat van?
Is er iemand die daar
iets over vertellen kan?*

Vragen over het woordschema DE SEIZOENEN zijn:

- Welke seizoenen zijn er in Nederland?
- In welk seizoen is de appelboom **kaal**?
- In welk seizoen groeit er **bloesem** aan de boom?
- In welk seizoen zijn de appels **rijp**?
- Et cetera ...

Hang de woordspin DE APPELBOOM aan de woordmuur.

Extra:

Op de website <http://www.computermeester.be/appelboom.htm> kunt u laten zien wat er in elk seizoen gebeurt met de appelboom. Laat een kind met de muis over de knoppen van de appelboom gaan, zodat **de bloesem** zich eerst vormt en daarna mooie appels geeft.

Les 8 De zadjes van de appel

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de schil, de steel, de pit** en **het klokhuis**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE APPEL.
- Toepassen van de juiste beleefdheidsvorm.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 36 t/m 40: De appel, de steel, de schil, het klokhuis en de pit.
- Track 23: Het gedicht: 'Het klokhuis'.

Vorbereiding

- Zorg voor een appel (met steel) en een mesje.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U omschrijft het woord 'de appel' en u laat de kinderen raden waar deze les over gaat.
Kern	10 min.	U bekijkt samen de appel en u legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin DE APPEL.
Afsluiting	10 min.	U zegt het gedicht 'Het klokhuis' op en u bespreekt de tekst. U deelt appels uit en u laat de kinderen kennismaken met de zinnen 'alsjeblieft' en 'dank je wel'.

◆ Start

Houd de appel achter uw rug. Vertel dat u iets hebt meegenomen, omschrijf de appel en laat de kinderen raden wat het is.

Het is rond, groen, het groeit aan een boom en je kunt het eten. Ra, ra, wat is het?

◆ Kern

1. Bekijk samen de appel en leg de doelwoorden uit.

• de steel:

Aan de bovenkant van de appel zie je **de steel**.
De steel is het stokje waarmee de appel aan de tak van de boom vastzit.

• de schil:

De schil is de buitenkant van de appel.
De schil beschermt de appel.
De schil is glad en kan geel, rood of groen zijn.
Je kunt **de schil** van de appel eten.

Snijd de appel dwars doormidden, dus niet via de steel, en laat de kinderen de appel ook van binnen bekijken.

• het klokhuis:

In het midden van de appel zit **het klokhuis**. **Het klokhuis** lijkt op een ster. **Het klokhuis** heeft vijf kamertjes. **Het klokhuis** eet je niet op, er zitten harde stukjes in.

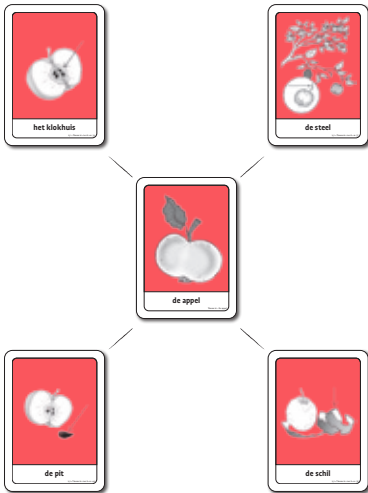
• de pit:

Een **pit** is het zaadje in een vrucht. Bij de appel zitten de **pitjes** in het klokhuis.
De pitjes zijn bruin en je kunt ze niet eten. Het zijn de zadjes van de appelboom. Wat groeit er uit de zadjes?

2. Maak de woordspin DE APPEL op het bord.

Hang eerst de flashcard van de appel aan het bord en deel de rest van de flashcards uit. Geef een omschrijving van een van de flashcards en vraag wie van de kinderen deze flashcard heeft. Het kind met de juiste flashcard hangt deze in de woordspin.

Benoem de flashcard en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordspin.

- Waarmee zit de appel vast aan de boom?
- Hoe wordt de buitenkant van de appel genoemd?
- Wat zit er in de appel? Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ Afsluiting

Zeg het gedicht 'Het klokhuis' op en bespreek met de kinderen waar de pitjes van dromen.

*In iedere kleine appel,
daar lijkt het wel een huis.
Want daarin zijn vijf kamertjes,
precies als bij ons thuis.*

*In ieder vakje wonen,
2 pitjes bruin en klein.
Die liggen daar en dromen
van licht en zonneschijn.*

*Ze dromen dat ze later
ook bomen zullen zijn.
Die appels zullen dragen
voor mensen groot en klein.*

Hang de woordspin DE APPEL aan de woordmuur.

Extra:

Koop een zak met appels en deel ze uit.

Leg de kinderen uit dat als je iets geeft, je 'alsjeblieft' zegt.

Zeg bij het uitdelen van de appels.

Alsjeblieft.

Leg de kinderen uit dat als ze iets krijgen, ze 'dank je wel' horen te zeggen.

Dank je wel.

Oefen dit met de kinderen.

Bekijk de appels goed en eet ze daarna lekker op!

Les 9 Appelmoes maken

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (een proces).

Subdoelen

- Toepassen van de juiste beleefdheidsvorm.
- Geven van een mening.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de appelmoes, schillen, in en koken**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema APPELMOES MAKEN.
- Beantwoorden van (open) vragen.
- Toepassen van voorzetsels (op, onder, naast, voor, achter en in).
- Voordragen van de tekst van een gedicht.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 6: Appelmoes maken.
- Track 23: Het gedicht: 'Het klokhuis'.

Vorbereiding

- Zorg voor een pot appelmoes, lepeltjes en wat appels.
- Schil een appel en bewaar de schil.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het woord 'de appelmoes' en u laat de kinderen proeven en daarbij de juiste beleefdheidsvorm toepassen.
Kern	10 min.	U legt uit hoe je appelmoes maakt en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U geeft allerlei opdrachten met de appels.
Afsluiting	5 min.	U zegt het gedicht 'Het klokhuis' op, u laat hier en daar een woord weg en u laat de kinderen het ontbrekende woord invullen.

◆ Start

Vertel dat tante Loes een pot **appelmoes** heeft opgestuurd vanuit Nederland. Laat de pot zien en vraag aan de kinderen waar zij denken dat het van gemaakt is. Laat de kinderen allemaal een hapje proeven en bespreek wie **appelmoes** lekker vindt en wie niet. Oefen bij het uitdelen van **de appelmoes** 'alsjeblieft' en 'dank je wel'. Laat ook een kind uit de klas **de appelmoes** uitdelen en daarbij 'alsjeblieft' zeggen. Laat de kinderen als ze een hapje **appelmoes** krijgen, 'dank je wel', zeggen.

◆ Kern

1. Vertel dat je ook zelf **appelmoes** kunt maken. Leg aan de hand van plaat 6 uit hoe je dat kunt doen.

Stap 1: **Schil** 5 appels. Snij de appel doormidden en haal het klokhuis eruit. Gooi de schil, het klokhuis en het steeltje weg in de prullenbak.

- **schillen:**

Als je **schilt**, dan haal je de schil eraf met een mesje.

Stap 2: Snij de **geschilde** appels in stukjes en doe de stukjes in een pan met water.

Stap 3: Doe de deksel op de pan en zet de pan met de appels op het vuur. Laat de appels **koken**.

- **koken:**

Als je water **kookt**, maak je het heel heet. Er komen bubbels in het water. Heet water is gevaarlijk! Kijk uit!

Stap 4: Als de appels zacht zijn, haal je de pan van het vuur.
Doe er suiker bij en roer alles goed door elkaar.

Stap 5: Doe **de appelmoes** in een pot. Doe de deksel op de pot.

Herhaal de doelwoorden en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over plaat 6.

- Gaat de steel van de appel ook in **de appelmoes**?
- En het klokhuis?
- Wat gaat op de pan?
- Waarom gaat er suiker in **de appelmoes**?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

2. Leg een aantal appels op een tafel, bekijk met de kinderen de appels en geef vervolgens opdrachten.

- Pak een appel bij de steel.
- Leg de appel op de tafel.
- Pak twee appels.
- Pak de appel met schil en leg de appel op de kast.
- Pak de appel zonder schil en geef deze appel aan mij.
- Pak de schil en gooi de schil in de prullenbak.
- Neem een hap uit de appel met schil.
- Et cetera ...

Laat ook de kinderen opdrachten bedenken.

◆ Afsluiting

Zeg het gedicht 'Het klokhuis' op. Laat hier en daar een woord weg en laat de kinderen het invullen.

*In iedere kleine appel,
daar lijkt het wel een*

*Want daarin zijn ... kamertjes,
precies als bij ons thuis.*

*In ieder vakje wonen,
2 pitjes bruin en*

*Die liggen daar en dromen,
van licht en*

*Ze dromen dat ze later
ook ... zullen zijn.*

*Die appels zullen dragen,
voor mensen groot en*

Hang plaat 6 APPELMOES MAKEN aan de woordmuur.

Les 10 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en voorzetsels toepassen.

Subdoelen

- Zingen van de tekst van een lied.
- Formuleren van (vraag)zinnen.
- Voordragen van de tekst van een gedicht.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE SEIZOENEN, DE APPELBOOM, DE APPEL en APPELMOES MAKEN.
- Toepassen van voorzetsels.
- Geven van een beschrijving van een woord.

Materiaal Taalsprong

- Flashcard 41: In.
- Track 22: Het lied: 'Kennen jullie de seizoenen?'
- Track 23: Het gedicht: 'Het klokhuis'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U zingt het lied 'Kennen jullie de seizoenen?' en u laat de kinderen vragen bedenken bij het lied.
Kern	5 min.	U leert het gedicht 'Het klokhuis' aan.
	5 min.	U herhaalt de voorzetsels.
Afsluiting	10 min.	U herhaalt de woordschema's DE APPELBOOM, DE APPEL en APPELMOES MAKEN.

◆ Start

Zing het lied 'Kennen jullie de seizoenen?'. Wijs tijdens het zingen de verschillende seizoenen aan in het woordschema DE SEIZOENEN en laat de kinderen aan het einde van het lied steeds een vraag over het woordschema bedenken. Herhaal dit verschillende keren.

*Kennen jullie de seizoenen,
de seizoenen op een rij?*

*Lente, zomer, herfst
en de winter hoort erbij.*

*Vier seizoenen in een jaar,
weten jullie daar wat van?
Is er iemand die daar
iets over vertellen kan?*

◆ Kern

1. Leer het gedicht 'Het klokhuis' aan. Zeg steeds een regel voor en laat de kinderen deze regel herhalen. Let hierbij goed op de uitspraak.

*In iedere kleine appel,
daar lijkt het wel een huis.
Want daarin zijn vijf kamertjes,
precies als bij ons thuis.*

*In ieder vakje wonen
2 pitjes bruin en klein.
Die liggen daar en dromen
van licht en zonneshijn.*

*Ze dromen dat ze later
ook bomen zullen zijn.
Die appels zullen dragen
voor mensen groot en klein.*

2. Zet een prullenbak voor de klas. Ga voor de prullenbak zitten en benoem waar u zit.

Ik zit voor de prullenbak.

Doe hetzelfde met 'achter' en 'naast'. Vraag de kinderen of u ook 'op', 'onder' of 'in' de prullenbak kunt zitten. Constateer samen dat dat niet gaat, maar dat u wel een boek 'op', 'onder' of 'in' de prullenbak kunt leggen. Laat de flashcard 'in' zien aan de kinderen.

Geef vervolgens klassikale opdrachten:

- Ga onder je tafel zitten.
- Ga op je tafel zitten.
- Zet je tas in de prullenbak.
- Ga naast je tafel staan.
- Ga voor je tafel staan.

- Ga achter je stoel staan.
- Ga op je stoel zitten.
- Leg het boek in de kast.

◆ Afsluiting

Herhaal kort de woordschema's DE APPELBOOM, DE APPEL en APPELMOES MAKEN. Deel de flashcards uit en laat de kinderen een omschrijving van de flashcard geven en laat de andere kinderen raden welke flashcard het is. Geef eerst zelf een voorbeeld:

Het is dun en het zit om een appel.
Ra, ra, wat is het?

Les 11 Het rode kippetje (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Toepassen van de juiste beleefdheidsvorm.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan gegeven informatie.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de korrel**, **zaaien**, **het meel** en **het deeg**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VAN KORREL TOT BROOD.
- Plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 42 t/m 47: De korrel, zaaien, het graan, het meel, het deeg en het brood.
- Prentenboek: 'Het rode kippetje' van Max Velthuijs.

Vorbereiding

- Zorg voor een brood en een graankorrel.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U activeert de voorkennis over brood.
Kern	15 min.	U leest het prentenboek 'Het rode kippetje' voor.
	5 min.	U maakt het woordpad VAN KORREL TOT BROOD.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt hoe lang het proces VAN KORREL TOT BROOD duurt.

◆ Start

Laat het brood aan de kinderen zien en deel de sneetjes uit. Herhaal daarbij de beleefdheidsvormen (alsjeblieft en dank je wel). Laat de kinderen ruiken, voelen en proeven. Activeer de voorkennis van de kinderen door vragen te stellen.

- Eten jullie ook weleens brood? Wanneer?
- Doe je dan ook iets op je brood?
- Vind je brood lekker?
- Is brood gezond of ongezond?
- Is dit een bruin brood of een wit brood? Wat is gezonder?

Laat de graankorrel zien. Vertel dat hier brood van wordt gemaakt en dat het best veel werk is.

◆ Kern

-

Laat het prentenboek 'Het rode kippetje' zien en vertel dat deze kip zelf brood bakt. Lees het prentenboek 'Het rode kippetje' interactief voor. Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk begrippen aan op de plaatjes. Besteed daar waar nodig extra aandacht aan de doelwoorden door ze uit te leggen en/of uit te beelden.

• de korrel:

Een **korrel** is een klein rond hard dingetje. Graan bestaat uit **korrels**.

• zaaien:

Als je iets **zaait**, gooi je zaaadjes, pitjes of **korrels** op de grond. Of je stopt ze in de grond. Daar groeien dan weer nieuwe plantjes uit.

• het meel:

Meel is gemalen graan.

• het deeg:

Deeg bestaat uit **meel** en uit bijvoorbeeld water en suiker. **Deeg** moet je kneden. Je knijpt er steeds in. Daarna kun je er brood, koekjes enzovoorts van bakken.

2. Maak het woordpad VAN KORREL TOT BROOD.

Benoem de flashcards 42 tot en met 47. Laat de kinderen de woorden nazeggen en hang de flashcards door elkaar aan het bord. Laat de kinderen ze vervolgens in de goede volgorde hangen.

Stel vragen over het woordschema VAN KORREL TOT BROOD.

- In welk seizoen zaait het kippetje **de graankorrels**?
- Wat gebeurt er met **de graankorrels**?
- Wat maakt het kippetje eerst van het graan?
- Wat maakt hij van **het meel**?
- Wat maakt hij van **het deeg**?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ Afsluiting

Besprek met de kinderen naar aanleiding van het boek hoe lang het proces VAN KORREL TOT BROOD duurt. Blader door het boek en laat zien wat het rode kippetje doet in de lente, de zomer, de herfst en de winter.

Hang het woordpad VAN KORREL TOT BROOD aan de woordmuur.

Les 12 Het rode kippetje (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en dit koppelen aan hun eigen kennis en ervaringen.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**de hulp**).
- Formuleren van zinnen.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan gegeven informatie.

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Het rode kippetje' van Max Velthuijs.

Vorbereiding

- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt met de kinderen de plantjes die u heeft geplant. U verzorgt het plantje en u laat de kinderen u daarbij helpen.
Kern	5 min.	U legt het doelwoord 'de hulp' uit.
	15 min.	U leest vervolgens het verhaal 'Het rode kippetje' nog een keer voor en u laat de kinderen u daarbij helpen.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt met de kinderen hoe ze in de klas en thuis kunnen helpen. U maakt een woordspin HELPEN.

◆ Start

Bespreek met de kinderen hoe het met de plantjes in de klas gaat. Zien ze al een stengel en blaadjes? Wat groeit er onder de grond? Vraag wie wil helpen met de plantjes water geven.

◆ Kern

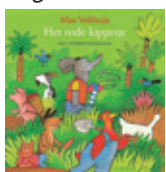
1. Vertel dat u het fijn vindt als de kinderen helpen en leg het woord hulp uit.

• hulp:

Als je iemand **hulp** biedt, dan help je die persoon, je doet iets voor die persoon waar hij of zij iets aan heeft.

2. Laat vervolgens het prentenboek 'Het rode kippetje' zien en vraag of het rode kippetje ook **hulp** kreeg bij het zaaien, oogsten en brood bakken.

Weten ze ook nog wat de kat, de hond en de eend zeiden als het rode kippetje om **hulp** vroeg?

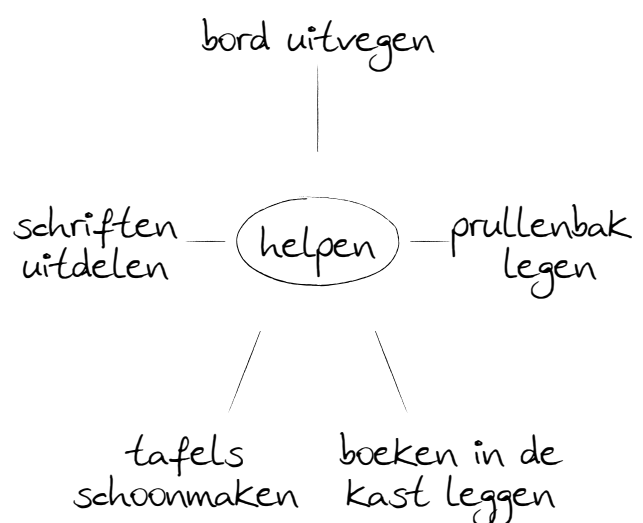
Lees het verhaal nog een keer voor. Leg aan de kinderen uit dat ze mogen helpen met voorlezen.

Zij lezen de zinnen: 'Ik niet, zei de kat.', 'Ik niet, zei de hond.', 'Ik niet, zei de eend'.

◆ Afsluiting

Bespreek met de kinderen hoe ze u in de klas **hulp** kunnen bieden. Maak een woordspin HELPEN op het bord en schrijf de voorbeelden die de kinderen noemen op lege flashcards en hang ze in de woordspin.

Bijvoorbeeld:

Geef als opdracht mee naar huis dat de kinderen vandaag ook thuis iemand gaan helpen.

Les 13 De moestuin (1)

Hoofddoel van de les

- De leerlingen kunnen betekenisrelaties aangeven tussen woorden middels onderschikking/bovenschikking en de kinderen kunnen vraagwoorden toepassen.

Subdoelen

- Beantwoorden van verkennende inhoudsvragen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de moestuin, waar** en **wie**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE GROENTE/HET FRUIT.
- Aangeven van betekenisrelaties tussen woorden middels onderschikking/bovenschikking.
- Toepassen van de juiste vraagwoorden (waar en wie).
- Voordragen van de tekst van een gedicht.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 7: De moestuin.
- Track 14: Het gedicht: 'Groente en fruit'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt plaat 7 en u bespreekt welke personen er op de plaat te zien zijn, wat ze doen en wie helpt.
Kern	10 min.	U bekijkt plaat 7, u legt uit wat een moestuin is en u laat de kinderen de verschillende groenten en fruit categoriseren.
	10 min.	U laat de kinderen vragen formuleren over plaat 7.
Afsluiting	10 min.	U herhaalt het gedicht 'Groente en fruit' uit thema 6.

◆ Start

Laat plaat 7 van de moestuin zien.

Bespreek met de kinderen **wie** ze op de plaat zien en wat die personen doen. Vraag aan de kinderen **wie** op de plaat opa helpt.

Oma helpt opa.
Zij werkt ook in **de moestuin**.
Zij ruimt alle blaadjes op.

Vader helpt opa.
Vader graaft een kuil.
Hij gaat een boom planten.
Juan helpt opa.
Hij geeft de plantjes water met een gieter.

◆ Kern

1. Vertel dat opa en oma een **moestuin** hebben.
- **de moestuin:**

Een **moestuin** is een tuin waar groente en fruit groeien. Je zaait hier zaadjes, uit die zaadjes groeien plantjes.

Vraag aan de kinderen of zij ook iemand kennen met een moestuin. Schrijf vervolgens de woorden 'de groente' en 'het fruit' naast elkaar op het bord. Laat de kinderen alle groente en fruit van plaat 7 die ze al kennen, categoriseren. Als de kinderen dit nog moeilijk vinden, help ze dan op weg door opdrachten te geven met woorden die voor hen al bekend zijn: de sla, de komkommer, de bloemkool, de prei, de meloen, de aardbei, de druif, de sinaasappel, de peer, de maïs, de appel en de wortel.

2. Laat de kinderen (om beurten) een vraag formuleren over plaat 7. Leg uit dat een vraag kan beginnen met het woordje 'waar' of 'wie'. Geef aan dat als je een vraag met het woord 'waar' begint, je naar een plek vraagt. En als een vraag met het woord 'wie' begint, je naar een persoon vraagt. Laat de andere kinderen antwoord geven op de vraag.

◆ **Afsluiting**

Herhaal het gedicht 'Groente en fruit' uit thema 6.

*Groente eten, ja dat moet!
Want dat doet ons reuze goed!
Sla, komkommer, bloemkool, prei,
want dat is gezond voor mij!*

*Veel fruit eten, ja dat moet!
Want dat doet ons reuze goed!
Meloen, aardbei, druif of peer,
het is gezond en smaakt naar meer!*

Les 14 De moestuin (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de tuinslang, de kruitwagen, de hark, de schep** en **de emmer**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE MOESTUIN.
- Categoriseren van gegeven informatie.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 48 t/m 56: De moestuin, de tuinslang, de kruitwagen, de hark, de schep, de gieter, de emmer, de zaadjes en de handschoenen.
- Plaat 7: De moestuin.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U omschrijft een handeling, voorwerp of persoon en u laat de kinderen dit zoeken op plaat 7.
Kern	10 min.	U laat op plaat 7 zien wat opa allemaal nodig heeft als hij in de tuin gaat werken en u legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin DE MOESTUIN.
Afsluiting	10 min.	U speelt het spel 'Waar/niet waar'.

◆ Start

Herhaal met de kinderen plaat 7.

Omschrijf een handeling, voorwerp of persoon en laat de kinderen dit aanwijzen op de plaat.

- Juan en opa geven de plantjes water.
- Oma ruimt de blaadjes op.
- De appel groeit aan de boom.
- De vogel drinkt water.
- De aardbeien zitten in de mand.
- De tomaat groeit aan de plant.

Laat ook de kinderen een omschrijving geven, die u dan aanwijst op de plaat.

◆ Kern

1. Vertel dat opa allerlei spullen nodig heeft als hij in de tuin gaat werken. Wijs deze spullen één voor één aan op plaat 7 en bespreek met de kinderen waar hij dat voorwerp voor gebruikt of nodig heeft. Begin met de voorwerpen die de kinderen al kennen, zoals de gieter, de zaadjes en de handschoenen. Leg vervolgens de nieuwe doelwoorden uit en bespreek waar opa dit voor gebruikt.

• de kruitwagen:

Een **kruitwagen** is een bak met aan de voorkant een wiel. Aan een **kruitwagen** zitten twee handvaten. Daaraan wordt **de kruitwagen** voortgeduwd. Waar gebruikt opa **de kruitwagen** voor?

• de tuinslang:

Deze slang maak je vast aan de kraan. Er komt water uit. Waar gebruikt opa **de tuinslang** voor?

• de hark:

Een **hark** is een lange steel met een soort grote kam van ijzer eraan. Waar gebruikt opa **de hark** voor?

• de schep:

Een **schep** is een stuk gereedschap om zand of aarde mee te scheppen. Een **schep** heeft een breed blad van metaal. Dat blad is een beetje gebogen. Waar gebruikt opa **de schep** voor?

• **de emmer:**

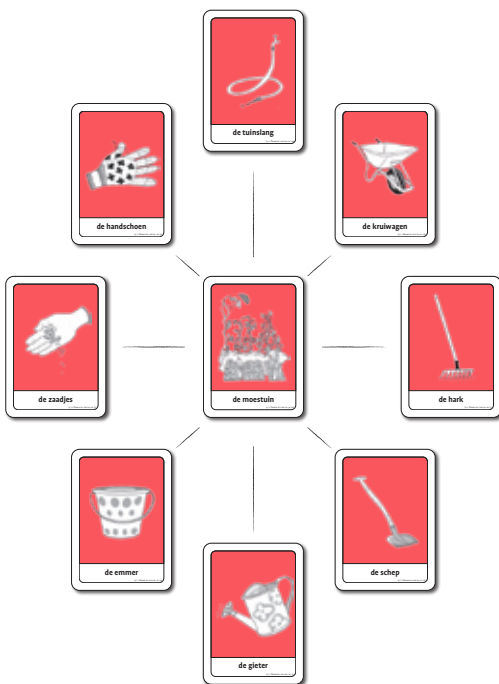
Een **emmer** is een bak met een hengsel eraan.
 Een **emmer** is meestal rond.
 Je doet er bijvoorbeeld water in.
 Waar gebruikt opa **de emmer** voor?

- Met een **tuinslang** geef je de plantjes water.
- Een banaan is rood.
- Een **kruiwagen** heeft vier wielen.
- Met een **schep** kun je een kuiltje graven.
- Et cetera ...

Hang de woordspin DE MOESTUIN aan de woordmuur.

2. Maak de woordspin DE MOESTUIN op het bord.

Hang eerst de flashcard van de moestuin aan het bord en deel de rest van de flashcards (**de tuinslang**, **de kruiwagen**, **de hark**, **de schep**, de gieter, **de emmer**, de zaaadjes, de handschoen) uit. Benoem dan steeds een flashcard en vraag wie van de kinderen deze flashcard heeft. Het kind met de juiste flashcard hangt deze in de woordspin.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordspin.

- Wat gebruik je als je de plantjes water wilt geven?
- Wat gebruik je om je handen te beschermen?
- Wat gebruik je om een kuiltje te graven?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ **Afsluiting**

Speel het spel 'Waar/niet waar'.

Noem eigenschappen en betekenisaspecten van woorden uit de woordschema's DE GROENTE/HET FRUIT en DE MOESTUIN die waar zijn en die niet waar zijn.

Spreek met de kinderen af dat als ze iets horen wat waar is, ze moeten gaan staan. Is de omschrijving niet waar dan blijven ze zitten. Wie blijft erover?

Les 15 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een verhaal navertellen en de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Herkennen van een gebeurtenis in een verhaal.
- Beschrijven van een gebeurtenis in een verhaal.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's VAN KORREL TOT BROOD en DE MOESTUIN.
- Formuleren van zinnen.
- Voordragen van een gedicht/rap.

Materiaal Taalsprong

- Digitale prentenboek: 'Het rode kippetje' van Max Velthuis.
- Plaat 7: De moestuin.
- Track 14: Het gedicht: 'Groente en fruit'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt met de kinderen het plantje dat u hebt geplant.
Kern	10 min.	U laat het digitale prentenboek 'Het rode kippetje' zien. Vervolgens beschrijft u een gebeurtenis uit het prentenboek 'Het rode kippetje' en u laat de kinderen deze bladzijde zoeken.
	10 min.	U laat de kinderen op plaat 7 naar woorden zoeken die ze in het Nederlands kennen.
Afsluiting	5 min.	U rapt het gedicht 'Groente en fruit'.

◆ Start

Bekijk met de kinderen het plantje dat u hebt geplant. Is er al iets te zien? Heeft het plantje wortels, een stengel en blaadjes? Welke kleur en hoeveel?

◆ Kern

1. Bekijk samen met de kinderen het digitale prentenboek 'Het rode kippetje'.

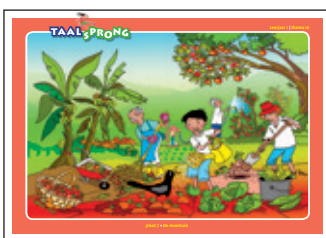

Haal vervolgens het prentenboek erbij en beschrijf telkens een gebeurtenis en laat de kinderen op zoek gaan naar de bladzijde waarop dit te zien is.

- Het rode kippetje zaait een korrel.
- Het rode kippetje bakt brood.
- De poes ligt op de tak van een boom en heeft geen zin om te helpen.
- De eend en de hond spelen een spel.

Laat vervolgens een kind een gebeurtenis beschrijven, die u moet zien te vinden in het boek. Herhaal deze oefening een paar keer.

2. Hang de plaat van de moestuin aan het bord.

Laat de kinderen zoeken naar woorden die ze in het Nederlands kennen en schrijf deze woorden op het bord. Laat de kinderen vervolgens bij ieder woord een zin bedenken.

◆ Afsluiting

Maak van het gedicht 'Groente en fruit' uit thema 6 een rap. Verdeel de klas in twee groepen. Een groep rapt het couplet over groente, de andere over fruit.

*Groente eten, ja dat moet!
Want dat doet ons reuze goed!
Sla, komkommer, bloemkool, prei,
want dat is gezond voor mij!*

*Veel fruit eten, ja dat moet!
Want dat doet ons reuze goed!
Meloen, aardbei, druif of peer,
Het is gezond en smaakt naar meer!*

Herhalingsdag 1

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van het thema herkennen en benoemen, de kinderen kunnen instructies uitvoeren en de kinderen kunnen voorzetsels toepassen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Uitvoeren van instructies op een werkblad.
- Toepassen van voorzetsels.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 2: De signaleringstoets **Toets digitaal niet beschikbaar**
- Kopieerblad 3: Het registratieformulier.
- Track 21: Het lied: 'Zaadje in de grond'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 2 voor alle kinderen en kopieer kopieerblad 3 één keer.
- Zorg voor een balletje en een doosje met deksel (waar het balletje in past).

Samenvatting

Start	5 min.	U herhaalt de flashcards van de woordmuur.
Kern	20 min.	U neemt de signaleringstoets af.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'Zaadje in de grond'.

◆ Start

Ga bij de woordmuur staan. Herhaal in een rap tempo de woordspinnen en laat de kinderen de woordschema's VAN ZAADJE TOT PLANT, HOE PLANT IK EEN ZAADJE?, VAN KORREL TOT BROOD en APPELMOES MAKEN, uitleggen.

◆ Kern

Neem de signaleringstoets van thema 10 af.

Deze toets bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel van de toets wordt klassikaal afgenomen, het tweede deel van de toets wordt individueel afgenomen.

◆ Afsluiting

Herinner de kinderen aan het liedje 'Zaadje in de grond' en vraag of ze nog weten wat er uit dat zaadje groeit. Zing het lied en spreek met de kinderen af, dat ze in hun handen klappen als ze het woord 'zaadje' horen en met hun voeten op de grond stampen als ze het woord 'bloem' horen.

*Zaadje zaadje in de grond
wanneer ga je groeien?
Zaadje zaadje in de grond
welke bloem word jij?*

*Geef mij water, geef mij zon,
uit de kraan of regenton.
Ik word een bloem, ik blijf geen zaadje.
Ik word de bloem van weet ik veel.
Ik word een bloem met rode blaadjes.
Ik word een bloem met groene steel.*

Herhalingsdag 2

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Categoriseren van gegeven informatie.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Zingen van de tekst van een lied.
- Formuleren van (vraag)zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 18 t/m 25: Het sneeuwt, de zon schijnt achter de wolk, de zon schijnt, het regent en het waait, de sneeuwpop, de bloem, de zwembroek en de paraplu.
- Plaat 1: De seizoenen.
- Plaat 2 t/m 5: Appelboom in de winter, appelboom in de lente, appelboom in de zomer en appelboom in de herfst.
- Track 22: Het lied: 'Kennen jullie de seizoenen?'.

Vorbereiding

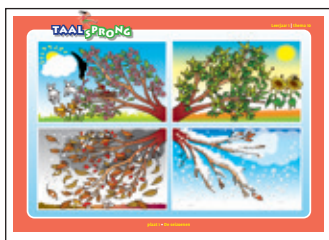
- Analyseer de signaleringstoets en herhaal in deze les de woordschema's waar de woorden die slecht gescoord zijn, in voorkomen.
- Kies opdrachten om te consolideren en leg klaar wat u nodig hebt.
- Haal het woordschema DE SEIZOENEN van de woordmuur.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het woordschema DE SEIZOENEN.
Kern	20 min.	U herhaalt de doelwoorden door middel van consolideeroefeningen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Kennen jullie de seizoenen?'.

◆ Start

Hang plaat 1 aan het bord.

Laat de kinderen de flashcards 18 tot en met 25 benoemen en bij het juiste seizoen hangen.

Bekijk vervolgens de platen 2 tot en met 5 met de kinderen en laat de kinderen deze ook bij het juiste seizoen hangen.

◆ Kern

Uit de analyse van de signaleringstoets is gebleken welke woorden de kinderen nog niet goed receptief beheersen. Herhaal de woordschema's waar deze woorden in voorkomen.

Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening die bij het woordschema past:

Beeld in, beeld uit

Leg de flashcards op een stapel met de afbeelding naar beneden. Leg uit dat u de kinderen een flashcard laat zien, maar dat uzelf

niet weet wat er op staat. Laat de kinderen uitbeelden wat er op de flashcard staat en dan raadt u wat er op de flashcard staat. Draai vervolgens de rollen om. U beeldt een flashcard uit en de kinderen raden wat het is.

Wat is weg?

Ga bij een woordschema staan. Herhaal het woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

Geef je woord/zin door

Kies een woord uit één van de woordschema's. Fluister het woord in het oor van een kind, dat ene kind fluistert het woord in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot het woord de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of het woord goed doorgegeven is. Als het woord niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan. Herhaal tot slot de betekenis van het woord. Gebruik in plaats van een woord, een eenvoudige zin.

Levende woordspin

Deel flashcards (van de woordmuur) uit, die samen verschillende woordspinnen vormen. Laat de kinderen rondlopen met hun flashcard en op zoek gaan naar andere kinderen waar ze een woordspin mee kunnen vormen.

Ik zie, ik zie ...

Omschrijf kort een begrip van de woordmuur en laat de kinderen raden welk begrip u omschrijft.

De detective

De bedoeling van deze oefening is om met het stellen van zo weinig mogelijk vragen het juiste woord te raden. Een kind, de detective, gaat even uit de klas en de klas kiest samen een woord van de woordmuur. Het kind komt terug in de klas en mag vragen stellen aan de kinderen in de klas. Kan de detective met tien vragen het woord raden?

De koning

Speel het spel 'De koning'.

Kies een kind die de koning/koningin is, de rest van de klas zijn de onderdanen. De koning gaat voor in de klas zitten op zijn troon met zijn kroon op. Aan deze kroon wordt een flashcard vastgemaakt met een paperclip. De koning mag niet weten wat er op de flashcard staat. De koning moet nu goed zijn hoofd naar links en rechts draaien, zodat alle onderdanen de flashcard kunnen zien. De onderdanen mogen nu één voor één aanwijzingen geven om ervoor te zorgen dat de koning raadt welk woord er op de flashcard staat. De onderdanen kunnen kort iets vertellen over het woord: waar je het voor gebruikt, hoe het eruit ziet, waar je het kunt vinden (betekenisaspecten). Maar er mogen ook rijmwoorden, tegenstellingen, synoniemen, beginletters gegeven worden. Na elke aanwijzing mag de koning raden naar het woord. Variatie: De koning stelt zelf vragen.

Waar/niet waar

Noem eigenschappen en betekenisaspecten van woorden die waar zijn en die niet waar zijn. Spreek met de kinderen af dat als ze iets horen wat waar is, ze moeten gaan staan. Is de omschrijving niet waar dan blijven ze zitten. Wie blijft er over?

Pictionary

Teken een woord van de woordmuur op het bord en laat de kinderen raden om welk woord het gaat.

Laat maar waaien

Laat de kinderen plaatsnemen achter hun stoel. Laat ze zich voorstellen dat ze bomen zijn en er allemaal wortels uit hun voeten naar beneden groeien, wortels tot diep in de aarde. Dan gaat het waaienlaat de kinderen meebewegen met de wind, zonder hun voeten te bewegen.

Je wiegt zachtjes mee met de wind,
van achter naar voren,
van links naar rechts.
De wind blaast je niet omver, zo stevig sta je.
Het gaat harder waaien.
Nog steeds sta je stevig op de grond.
Als de wind gaat liggen, sta jij ook stil.

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Kennen jullie de seizoenen?'. Wijs tijdens het zingen de verschillende seizoenen aan in het woordschema DE SEIZOENEN en laat de kinderen aan het einde van het lied steeds een vraag over het woordschema bedenken. Herhaal dit verschillende keren.

*Kennen jullie de seizoenen,
de seizoenen op een rij?
Lente, zomer, herfst
en de winter hoort erbij.*

*Vier seizoenen in een jaar,
weten jullie daar wat van?
Is er iemand die daar
iets over vertellen kan?*

Hang het woordschema DE SEIZOENEN aan de woordmuur.

Herhalingsdag 3

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.

Subdoelen

- Verklaan van de titel van een boek.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Leggen van oorzaak-en gevolgrelaties.

Materiaal Taalsprong

- Digitale prentenboek: 'Een zaadje in de wind' van Eric Carle.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt de kaft en u bespreek de titel met de kinderen.
Kern	20 min.	U laat het digitale prentenboek 'Een zaadje in de wind' zien.
Afsluiting	5 min.	U kiest een consolideeroefening.

◆ Start

Bekijk samen met de kinderen de kaft en de titel van het boek. Vraag aan de kinderen waarom het boek 'Een zaadje in de wind' heet. Weten de kinderen nog wat er met de zaadjes gebeurt? Worden alle zaadjes plantjes?

◆ Kern

Laat het digitale prentenboek 'Een zaadje in de wind' zien. De zaadjes in het boek worden niet allemaal plantjes. Vraag aan de kinderen steeds waarom een zaadje of plantje op die plek niet kan groeien.

Het zaadje valt in de sneeuw.
Waarom kan het zaadje hier niet groeien?

Het plantje staat heel dicht bij
een andere plant.
Waarom kan het kleine plantje
niet groeien?

◆ Afsluiting

Kies een woordschema dat u nog wilt oefenen. Kies ook een consolideeroefening die bij het woordschema past. Suggesties staan in herhalingsdag 2.

Herhalingsdag 4

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gegeven informatie en informatie uit eigen ervaringen, uitwisselen en beschouwen en de kinderen kunnen een eenvoudig gesprek voeren met hun medeleerlingen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Beantwoorden van (open) vragen.
- Geven van een voordracht.
- Gebruiken van voldoende woorden/zinnen om een eenvoudig gesprek met medeleerlingen te voeren.
- Voordragen van de tekst van een gedicht.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 1 t/m 6: VAN ZAADJE TOT BLOEM.
- Flashcards 7 t/m 12: HOE PLANT IK EEN ZAADJE?
- Flashcards 42 t/m 47: VAN KORREL TOT BROOD.
- Flashcards 13 t/m 17: EEN ZAADJE IN DE WIND.
- Plaat 2 t/m 5: DE APPELBOOM DOOR DE SEIZOENEN HEEN.
- Plaat 6: APPELMOES MAKEN.
- Track 23: Het gedicht: 'Het klokhuis'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de kinderen ervaren hoeveel ze eigenlijk weten over zaadjes en plantjes.
Kern	20 min.	U laat de kinderen in groepjes een korte presentatie voorbereiden en daarna presenteren.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het gedicht 'Het klokhuis'.

◆ Start

Ga bij de woordmuur staan en vertel dat de kinderen in dit thema, niet alleen veel nieuwe Nederlandse woorden hebben geleerd maar dat ze ook veel over zaadjes, planten en bomen hebben geleerd. Stel wat vragen over de woordschema's aan de woordmuur om dit te demonstreren.

- Als je een zaadje zaait, wat groeit er dan eerst uit het zaadje?
- Een wortel of een stengel?
- Groeit de wortel naar boven of naar beneden?
- Wat heeft een zaadje nodig om te groeien?
- Welke spullen gebruik je als je in de tuin gaat werken?

◆ Kern

Vertel dat de kinderen vandaag allemaal even juf of meester mogen zijn en iets mogen uitleggen aan de rest van de groep. Verdeel de klas in vijf groepen. Geef iedere groep één van de woordschema's VAN ZAADJE TOT BLOEM, HOE PLANT IK EEN ZAADJE?, EEN ZAADJE IN DE WIND, DE APPELBOOM DOOR DE SEIZOENEN HEEN en APPELMOES MAKEN en de opdracht om even samen te oefenen en dan het woordschema aan de klas te presenteren aan de hand van de flashcards of de platen die erbij horen. Loop tijdens het overleggen door de klas en vertel per groep nog een keer wat er specifiek van hen verwacht wordt. Bijvoorbeeld de groep met het woordschema VAN ZAADJE TOT BLOEM moet uitleggen hoe een zaadje uitgroeit tot een plant aan de hand van de flashcards die erbij horen. Stimuleer dat de kinderen overleggen in het Nederlands.

◆ Afsluiting

Zeg samen het gedicht 'Het klokhuis' op.

*In iedere kleine appel,
daar lijkt het wel een huis.*

*Want daarin zijn vijf kamertjes,
precies als bij ons thuis.*

*In ieder vakje wonen
2 pitjes bruin en klein.
Die liggen daar en dromen
van licht en zonneshijn.*

*Ze dromen dat ze later
ook bomen zullen zijn.
Die appels zullen dragen
voor mensen groot en klein.*

Hang de woordschema's VAN ZAADJE TOT BLOEM, HOE PLANT IK EEN ZAADJE?, EEN ZAADJE IN DE WIND, DE APPELBOOM DOOR DE SEIZOENEN HEEN, APPELMOES MAKEN en VAN KORREL TOT BROOD aan de woordmuur.

Herhalingsdag 5

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van het thema herkennen en benoemen, de kinderen kunnen instructies uitvoeren en de kinderen kunnen voorzetsels toepassen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Uitvoeren van instructies op een werkblad.
- Toepassen van voorzetsels.
- Beantwoorden van (open) vragen.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 4: De controlettoets. **Toets digitaal niet beschikbaar**

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 4 voor alle kinderen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U speelt het spel 'Wat is weg?'
Kern	15 min.	U neemt de controlettoets af.
Afsluiting	10 min.	U ruimt de woordmuur op middels een quiz.

◆ Start

Speel het spel 'Wat is weg?'

Ga bij een woordschema staan. Herhaal het woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg.

Welke flashcard is verdwenen?

Herhaal dit met verschillende woordschema's.

◆ Kern

Neem de controlettoets van thema 10 af.

Deze toets bestaat uit twee onderdelen. Beide onderdelen worden klassikaal afgenomen.

◆ Afsluiting

Ruim de woordmuur middels een 'quiz' op. Ruim ook de tegenstellingenposter, voorzetselposter en synoniemenposter op. Stel vragen over of geef opdrachten met de verschillende flashcards aan de woordmuur. Het kind dat de vraag goed beantwoord heeft of de opdracht goed heeft uitgevoerd mag de flashcard of plaat van de woordmuur halen.

- Wat groeit er eerst uit een zaadje?
- Wat zit er om de appel?
- Wat kun je van appels maken?
- Wat gebruik je om de plantjes water te geven?
- Et cetera ...

Kopieerbladen

- **Kopieerblad 1: De ansichtkaart van tante Loes**
 - **Kopieerblad 2: De signaleringstoets**
 - **Kopieerblad 3: Het registratieformulier**
 - **Kopieerblad 4: De controletoets**
 - **Kopieerblad 5: Het flashcardoverzicht**
-

Lieve Juf,

Hoe gaat het met jou?
 Hier in Nederland ligt sneeuw
 en het is koud. Het is winter
 en de bomen zijn helemaal
 kaal.

Kusjes van je tante Loes

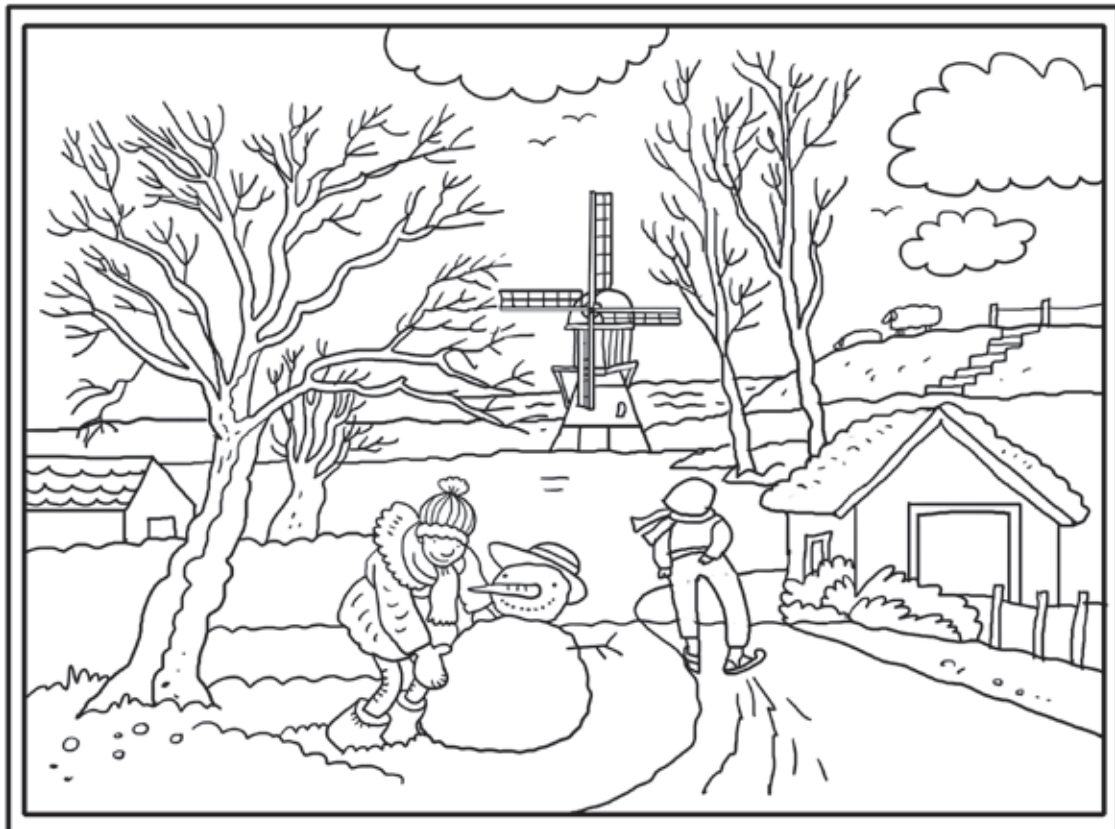

De Juf

Klas:

School:

Aruba

A large empty rectangular box with a red border, intended for writing or drawing.

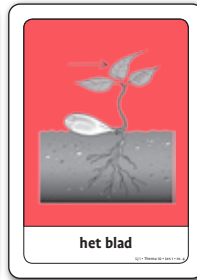
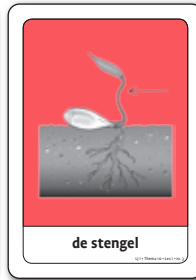
KOPIEERBLAD 3: HET REGISTRATIEFORMULIER: VOORZETSELS

Naam van de leerling	Voor het doosje	Achter het doosje	Naast het doosje	In het doosje	Op het doosje	Aantal fouten
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						

Geeft een kind een onjuist antwoord, zet dan een kruisje in het bijbehorende hokje.

KOPIERBLAD 5: HET FLASHCARDOVERZICHT

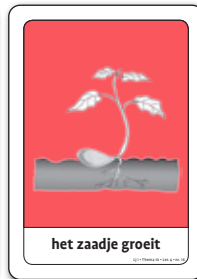
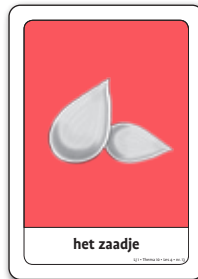
FLASHCARDS LES 1

FLASHCARDS LES 2

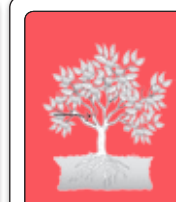
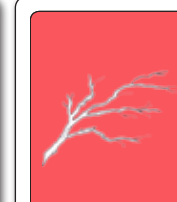

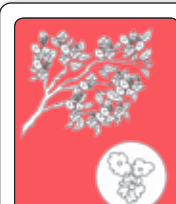
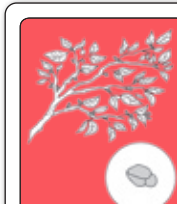
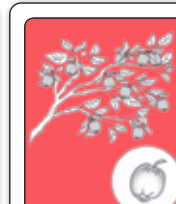
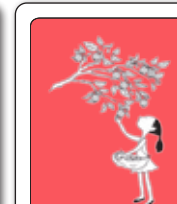
FLASHCARDS LES 4

FLASHCARDS LES 6

 het sneeuwt	 de zon schijnt achter de wolk	 de zon schijnt	 het regent en het waait	 de sneeuwpop
 de bloem	 de zwembroek	 de paraplu		

FLASHCARDS LES 7

 de appelboom	 de wortel	 de stam	 de tak	 kaal
 het blad	 de bloesem	 de knop	 de appel	 rijp

FLASHCARDS LES 8

 de appel	 de steel	 de schil	 het klokhuis	 de pit
--	--	---	--	--

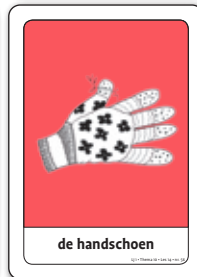
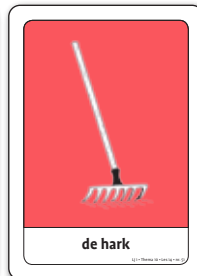
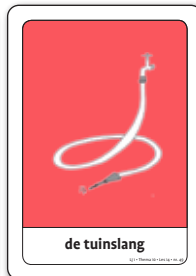
FLASHCARDS LES 10

 in

FLASHCARDS LES 11

FLASHCARDS LES 14

Materialenlijst

DOOR LEERKRACHT TE VERZORGEN:

- allerlei zaadjes
- een pot met een gat aan de onderkant
- een bord (voor onder de pot)
- aarde
- een gieter
- een grote bloem van papier met in het hart 10 zaadjes
- appels
- een mesje
- een pot appelmoes
- lepeltjes (voor alle kinderen)
- een brood
- een graankorrel
- een balletje
- een doosje met deksel
- lege flashcards
- een zwarte stift
- faciliteiten om film, lied, verhaal en gedicht te kunnen bekijken en beluisteren

MATERIALEN TAALSPRONG:

- liedjes en gedicht
 - flashcards 1 t/m 56
 - platen 1 t/m 7
 - het prentenboek: 'Een zaadje in de wind', van Eric Carle
 - het prentenboek: 'Het rode kippetje', van Max Velthuijs
 - website: <http://www.computermeester.be/appelboom.htm>
-

